Paroc AB
Ombud: Susanne Åberg Witt-Strömer
Alrutz' Advokatbyrå AB
sws@alrutz.se

Ansökan om tillstånd enligt miljöbalken för tillverkning av mineralull, Hässleholms kommun

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Skåne lämnar med stöd av 9 kap. miljöbalken **Paroc AB** (556036-3763), nedan kallat sökanden, tillstånd till tillverkning av mineralull på fastigheten Blandaren 1 i Hässleholms kommun, med huvudsaklig placering enligt situationsplan, se bilaga 1.

Tillståndet gäller för tillverkning av högst 55 000 ton mineralull per år samt återvinning av högst 50 000 ton mineraliskt avfall per år, varav högst 2 500 ton får utgöra farligt avfall.

Följande avfallstyper får behandlas inom verksamheten:

Avfallskod	**Avfallstyp**
17 06 03*	Andra isolermaterial som består av eller som innehåller farliga ämnen och som enligt 2 kap. 3 § avfallsförordningen (2020:614) ska anses vara farligt avfall
17 06 04	Andra isolermaterial
17 09 04	Bygg- och rivningsavfall
01 04 09	Kasserad sand och lera
01 01 02	Avfall från brytning av icke-metallhaltiga material

Efter godkännande från tillsynsmyndigheten får även mineraliskt avfall med andra avfallskoder behandlas i verksamheten, under förutsättning att avfallet har motsvarande egenskaper som de som beskrivs i ansökningshandlingarna.

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvens-beskrivningen i ärendet.

Villkor

1. Om inte annat framgår av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig enlighet med vad sökanden har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt uppgivit eller åtagit sig i ärendet.

2. Sökanden ska informera tillsynsmyndigheten senast sex veckor innan en ny typ av mineraliskt avfall avses att tas emot vid anläggningen. Informationen ska innehålla uppgifter om avfallsslaget, dess ursprung och egenskaper.

3. Gaserna från smältugnen ska efter rening ledas till en skorsten med höjden minst 90 meter. Vid de tillfällen då efterförbränningen inte är i funktion ska grovavskiljning i cyklon eller motsvarande utrustning ske innan gaserna leds till skorstenen. Kravet på avledning till skorstenen gäller inte vid nödutsläpp.

4. Rökgaserna från smältugnen ska renas i spärrfilter. Stofthalten i renad smältugnsgas får inte överstiga 10 mg/m^3 normal torr gas som årsmedelvärde vid mätning efter passage av spärrfilter. Villkoret ska kontrolleras genom mätning minst tre gånger per år.

5. Svavelväte i smältugnsgaserna ska förbrännas. Halten svavelväte får inte överstiga 2 mg/m^3 normal torr gas som årsmedelvärde vid mätning i skorstenen. Villkoret ska kontrolleras genom mätning minst tre gånger per år.

6. Utsläppen av svavel från smältugnen får inte överstiga 1 kg SO_2 per timme som årsmedelvärde. Villkoret ska kontrolleras genom mätning minst tre gånger per år

7. Utsläppen av kväveoxider från smältugnen får inte överstiga 5 kg NOx, räknat som NO_2, per timme som årsmedelvärde.

Villkoret ska kontrolleras genom mätning minst tre gånger per år.

8. Spinnkammargaserna ska genomgå rening i mineralullsfilter före utsläpp genom en skorsten med höjden minst 90 meter. Utsläppen av föroreningar från filtren får inte överstiga följande halt och mängder som årsmedelvärden. Villkoret ska kontrolleras genom mätning minst tre gånger per år.

    - Stoft 20 mg/m^3 normal torr gas.
    - Ammoniak 8 kg per timme.
    - Fenol och formaldehyd 3 kg per timme.

9. Härdugnsgaserna ska efterförbrännas vid en temperatur av lägst ca 670°C och därefter avledas till en skorsten med höjden minst 90 meter.

10. Dagvattenutlopp från fastigheten ska vara försedda med avstängningsventiler som är åtkomliga vid en räddningsinsats.

11. Vid hårdgörande av utökningsområdet i verksamhetsområdets östra del ska fördröjning av dagvatten anläggas för detta område. Utformning av fördröjning ska göras i samråd med tillsynsmyndigheten.

12. Kemiska produkter och farligt och icke-farligt avfall ska lagras och hanteras så att spill och läckage inte förorenar mark, yt- och grundvatten. Lagring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på tät yta som är invallad eller försedd med annat motsvarande sekundärt skydd. Uppsamlingsvolymen ska motsvara minst den största enskilda behållarens volym plus 10 % av volymen av övriga behållare.

    Behållare ska skyddas mot påkörning och vid förvaring utomhus ska invallningen vara skyddad mot nederbörd.

    Absorptionsmedel samt anordningar för att snabbt täta dagvattenbrunnarna ska finnas lätt tillgängliga och användas vid spill eller risk för spill.

13. Buller från verksamheten, inklusive transporter inom verksamhetsområdet, får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå (Leq) utomhus vid bostäder än:

    50 dB(A) dagtid helgfri måndag-fredag, kl. 06.00 – 18.00

    45 dB(A) dagtid, lör-, sön- och helgdag kl. 06.00 – 18.00

    45 dB(A) kväll kl. 18.00 – 22.00

    40 dB(A) natt kl. 22.00 – 06.00

    Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 55 dB(A) utomhus vid bostäder får inte utföras nattetid (kl. 22.00 – 06.00).

    De angivna värdena ska kontrolleras genom mätning vid bullerkällorna (närfältsmätning) och beräkningar eller genom mätning vid berörda bostäder (immissionsmätning). Ekvivalentvärden ska beräknas för faktisk drifttid under de tidsperioder som anges ovan, dock minst en timme. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer. Kontroll ska också ske om tillsynsmyndigheten begär det.

14. Verksamheten ska bedrivas så att olägenheter till följd av lukt, damning och nedskräpning undviks. Om olägenhet uppkommer från verksamheten ska verksamhetsutövaren vidta åtgärder så att störningen upphör. Åtgärder ska vidtas i samråd med tillsynsmyndigheten.

15. Vid förvaring utomhus ska avfall, som kan ge upphov till förorening, vara skyddat från nederbörd eller läggas upp på den särskilda riskytan eller i särskilda stackningsfickor med tak i väntan på vidare hantering.

16. Sökanden ska senast två år efter att detta tillstånd har tagits i anspråk ge in en energihushållningsplan till tillsynsmyndigheten. Av planen ska framgå vilka åtgärder som – oavsett avskrivningstid – är tekniskt möjliga att genomföra, samt kostnaderna, energibesparingen och klimatpåverkan av dessa. I redovisningen ska ingå kostnadskalkyler omfattande åtminstone total investeringskostnad och återbetalningstid. Åtgärdsplanen ska därefter revideras fortlöpande och vart

fjärde år, eller med annat intervall som tillsynsmyndigheten bestämmer, lämnas in till tillsynsmyndigheten.

17. Släckvatten och använt släckmedel ska samlas in och omhändertas på ett miljömässigt godtagbart sätt. Hanteringen ska ske på sådant sätt att det inte kan förorena recipienten eller grundvattnet eller på annat sätt orsaka olägenhet.

18. Avverkning inom utökningsområdet får inte utföras under perioden 1 april till 31 juli.

19. En utredning ska genomföras avseende behov av att anlägga stenkanter eller andra begränsningsåtgärder vid områden som inte har täta ytor så att släckvatten och andra utsläpp inte kan infiltrera i mark. Resultatet av utredningen ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast 12 månader efter att tillståndet tagits i anspråk.

20. För verksamheten ska finnas ett aktuellt kontrollprogram. I kontrollprogrammet ska anges mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod. Kontrollprogrammet ska vara upprättat och kunna uppvisas för tillsynsmyndigheten senast tre månader efter tillståndet har tagits i anspråk.

21. Senast sex månader innan verksamheten i sin helhet eller i någon väsentlig del slutligt avvecklas ska en plan för avveckling upprättas och lämnas till tillsynsmyndigheten. Planen ska minst omfatta omhändertagande av lagrade kemiska produkter och avfall, inklusive farligt avfall, samt förslag till undersökning av de föroreningar som verksamheten kan ha gett upphov till.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende:

- Utformning av fördröjning av dagvatten på det utökade verksamhetsområdet enligt villkor 11.
- Åtgärder vid luktolägenheter enligt villkor 14.
- Rimliga energihushållningsåtgärder enligt villkor 16.

- Anläggning av stenkanter eller andra begränsande åtgärder enligt villkor 19.
- Åtgärder för minimering av bräddning från dräneringstank till det kommunala spillvattennätet.
- Hantering av dagvatten inom området.
- Kontroll av verkningar från verksamheten med angivande av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod.

Igångsättningstid

Den med tillståndet avsedda miljöfarliga verksamheten ska ha satts igång senast tre år efter tillståndet har fått laga kraft annars förfaller tillståndet.

Sökanden ska meddela Länsstyrelsen Skåne och tillsynsmyndigheten när tillståndet tas i anspråk och verksamheten sätts igång.

Förordnande om tidigare tillstånd

När detta tillstånd tas i anspråk upphör det av miljödomstolen tidigare meddelade tillståndet (M 398-99) med efterföljande fastställda slutliga villkor att gälla.

Verkställighet

Detta beslut får tas i anspråk när det har fått laga kraft.

Delgivning och överklagande

Beslut om kungörelsedelgivning och hur man överklagar, se bilaga 2.

Innehållsförteckning

Beslut 1
Villkor 2
Delegationer 5
Igångsättningstid 6
Förordnande om tidigare tillstånd 6
Verkställighet 6
Delgivning och överklagande 6
Bakgrund och ärendets handläggning 8
Bakgrund 8
Samråd 8
Ärendets handläggning 8
Sökandens ansökan om tillstånd 9
Yrkanden, förslag till villkor samt åtaganden 9
Beskrivning av verksamheten 14
Beskrivning av miljökonsekvenser 15
Industriutsläppsverksamhet 29
Yttranden 30
Länsstyrelsen Skåne 30
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Hässleholms kommun 32
Hässleholm Miljö AB 32
Räddningstjänsten i Hässleholms kommun 33
Trafikverket 33
Sökandens bemötande av yttrandena 33
Miljöprövningsdelegationens bedömning 39
Prövningsunderlaget 39
Tillåtlighet 40
Tidsbegränsning 42
Tillståndets omfattning 43
Motivering av villkor 43
Delegationer 51
Igångsättningstid 53
Verkställighetsförordnande 53
Sammanfattning 53
Bilagor 54
Exp. till: 54

Bakgrund och ärendets handläggning

Bakgrund

Miljödomstolen lämnade den 12 januari 2001 (M 398-99) tillstånd enligt miljöskyddslagen till produktion av högst 45 000 ton mineralull per år. Tillståndet omfattar även viss återföring av avfall till processen. Slutliga villkor avseende utsläpp till luft och vatten fastställdes den 17 maj 2005 respektive 7 november 2008.

Sökanden ansöker om tillstånd till en utökad produktion på 55 000 ton mineralull per år. Ansökan föranleds av att produktionsökningen är nödvändig för att kunna täcka upp för utebliven produktion vid sökandens anläggning i Hällekis, som under en period kommer vara ur drift när de nuvarande smältugnarna som drivs med koks ska bytas ut mot en elektrisk smältugn. På lång sikt är syftet med produktionsökningen i Hässleholm att ha en möjlighet att möta en ökad efterfrågan.

Samråd

Samråd enligt 6 kap. miljöbalken har genomförts med Länsstyrelsen Skåne, Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Hässleholm, Hässleholms kommun, Räddningstjänsten i Hässleholms kommun, Hässleholms Miljö AB, Naturvårdsverket, Trafikverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) samt närboende och närliggande verksamheter inom en radie på 500 m från anläggningen. Samrådsannons publicerades i Kristianstadsbladet och Norra Skåne den 25 september 2024.

Verksamheten anges i 6 § förordningen om miljöbedömningar och ska därför antas medföra betydande miljöpåverkan.

En miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. 35 § miljöbalken har tagits fram av sökanden.

Ärendets handläggning

Sökandens ansökan och miljökonsekvensbeskrivning har kungjorts enligt 6 kap. 40 – 41 §§ miljöbalken.

Inga synpunkter har kommit in från allmänheten.

Miljöprövningsdelegationen har genomfört remissförfarande. Sökanden har beretts tillfälle att bemöta de yttranden som kommit in.

Sökandens ansökan om tillstånd

Yrkanden, förslag till villkor samt åtaganden

Sökanden har så som ansökan slutligen utformats yrkat att tillstånd ska beviljas för en årlig produktion av 55 000 ton mineralull vid anläggningen i Hässleholm. Sökanden yrkar vidare tillstånd för att på anläggningen årligen återvinna högst 50 000 ton mineraliska avfall i produktionen, varav högst 2 500 ton får utgöras av farligt avfall.

Sökanden yrkar även att Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen samt föreskriver att tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte vunnit laga kraft. Verkställighetsförordnandet behövs om tillståndet överklagas eftersom sökanden då riskerar att inte kunna kompensera för den produktion som inte kan ske i Hällekis under bytet till elektrisk smältugn, om prövningen av överklagandet drar ut på tiden.

Sökanden har föreslagit följande villkor.

Allmänt

1. Om inte följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad sökanden har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.

Mottagande av avfall

2. Vid anläggningen får följande avfallstyper tas emot, fler avfallsfraktioner får läggas till på listan efter godkännande av tillsynsmyndigheten. Avfallet ska vara mineraliskt.

Avfallstyp	**Avfallstypen ryms inom följande avfallskod**
Andra isolermaterial	17 06 04
Bygg- och rivningsavfall	17 09 04
Kasserad sand och lera	01 04 09

Avfall från brytning av icke-metallhaltiga material	01 01 02
Andra isolermaterial som består av eller som innehåller farliga ämnen och som enligt 2 kap. 3 § ska anses vara farligt avfall	17 06 03*

Utsläpp till luft

3. Rökgaserna från smältugnen ska renas i spärrfilter. Stofthalten i renad smältugnsgas får inte överstiga 10 mg/m^3 normal torr gas vid mätning efter passage av spärrfilter. Villkoret ska kontrolleras genom mätning tre gånger per år och redovisas som ett årsmedelvärde.

4. Svavelväte i smältugnsgaserna ska förbrännas. Halten svavelväte får överstiga 2 mg/m^3 normal torr gas under högst 2 % av drifttiden per månad. Samma halt får inte heller överskridas under mer än 2 % av drifttiden per år. Villkoret ska kontrolleras genom mätning tre gånger per år och redovisas som ett årsmedelvärde.

5. Gaserna från smältugnen ska efter rening ledas till en skorsten med höjden 90 m. Vid de tillfällen då efterförbränningen inte är i funktion ska grovavskiljning i cyklon eller motsvarande utrustning ske innan gaserna leds till skorstenen. Kravet på avledning till skorstenen gäller inte vid nödutsläpp.

6. Utsläppen av svavel från smältugnen får inte överstiga 3 kg SO_2 per timme. Villkoret ska kontrolleras genom mätning tre gånger per år och redovisas som ett årsmedelvärde.

7. Utsläppen av kväveoxider från smältugnen får inte överstiga 5 kg NOx, räknat som NO_2 per timme. Villkoret ska kontrolleras genom mätning tre gånger per år och redovisas som ett årsmedelvärde.

8. Spinnkammargaserna ska genomgå rening i mineralullsfilter före utsläpp genom en skorsten med höjden 90 m. Utsläppsmängderna av föroreningar från filtren får inte

överstiga följande halt och mängder. Villkoret ska kontrolleras genom mätning tre gånger per år och redovisas som ett årsmedelvärde.

- Stoft 20 mg/m^3 normal torr gas
- Ammoniak 8 kg per timme
- Fenol och formaldehyd 3 kg per timme

9. Härdugnsgaserna ska efterförbrännas vid en temperatur av lägst ca 670°C och därefter avledas till en skorsten med höjden 90 m.

Utsläpp av dagvatten

10. Dagvattenutlopp ska förses med avstängningsventiler.

11. Om naturytan i verksamhetsområdets östra del hårdgörs ska fördröjning av dagvatten anläggas för detta område.

12. Dagvattenbrunnar ska vara varaktigt färgmarkerade och får inte blockeras. Absorptionsmedel samt anordningar för att snabbt täta dagvattenbrunnarna ska finnas lätt tillgängliga och användas vid spill eller risk för spill.

Olägenheter

13. Verksamheten ska bedrivas så att olägenheter till följd av lukt, damning och nedskräpning undviks. Om olägenheter av betydelse ändå uppkommer från verksamheten ska verksamhetsutövaren vidta effektiva skyddsåtgärder så att störningen minimeras.

14. Buller från anläggningen ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än

    50 dB(A) dagtid (kl. 06 – 18)

    45 dB(A) kvällstid (kl. 18 – 22)

    42 dB(A) nattetid (kl. 22 – 06)

    Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 55 dB(A) utomhus vid bostäder får inte utföras nattetid (kl. 22.00 – 07.00)

Hantering av kemikalier och avfall

15. Kemiska produkter och farligt avfall ska vara märkta och hanteras så att spill och läckage inte kan nå avlopp och så att förorening av mark, yt- och grundvatten undviks.

    Lagring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på tät invallad yta eller med motsvarande typ av säkerhetssystem för uppsamling av vätska, t.ex. dubbelmantlad tank. Absorptionsmedel ska finnas lätt tillgängligt.

    Uppsamlingsvolymen ska motsvara minst den största enskilda behållarens lagrade volym plus 10 % av volymen av övriga behållare inom samma invallning. Behållare ska skyddas mot påkörning och vid förvaring utomhus ska invallningen vara skyddad mot nederbörd.

16. Åtgärder ska fortlöpande vidtas för att minimera mängden avfall som uppkommer i verksamheten. Avfallet ska sorteras och i första hand återvinnas. Avfallet ska förvaras och hanteras på ett sådant sätt att eventuellt läckage kan samlas upp och så att damning inom området undviks. Vid förvaring utomhus ska avfall, som kan ge upphov till förorening, vara skyddat från nederbörd eller läggas upp på den särskilda riskytan eller särskilda stackningsfickor med tak i väntan på vidare hantering.

Energihushållning och utfasning av fossila bränslen

17. Verksamhetsutövaren ska i skälig utsträckning successivt vidta åtgärder för att effektivisera energianvändningen. Åtgärderna ska utgå från en energikartläggning som redovisar energianvändningen och hur den kan effektiviseras. Energiförbrukning redovisas enligt vad som fastslås i egenkontrollprogrammet, inklusive uppföljning.

Transporter

18. Verksamhetsutövaren ska fortlöpande och systematiskt arbeta med att minska miljö- och klimatpåverkan samt säkerhetsrisker från transporter.

Beredskapsplan och skyddsåtgärder vid olyckor

19. Verksamhetsutövaren ska ha en beredskapsplan för hantering av olyckshändelser med konsekvenser för miljön, som till exempel brand med efterföljande släckvattenutsläpp, trafikolycka med en bränsletransport eller utsläpp av ammoniaklösning. En kortfattad plan för hantering av släckvatten samt för hantering av utsläpp av ammoniaklösning ska bifogas till företagets beredskapsplan för hantering av olyckor (insatsplan). Det ska finnas dokumenterade rutiner och lämplig utrustning för att förebygga och avhjälpa sådana olyckshändelser. Planens aktualitet ska ses över årligen samt vid förändringar som kan påverka beredskapen.

20. Släckvatten och andra släckmedel ska omhändertas på ett miljömässigt godtagbart sätt. Hanteringen ska ske på sådant sätt att det inte kan förorena recipienten eller grundvattnet eller på annat sätt orsaka olägenhet. I övrigt ska hantering av släckvatten och andra släckmedel ske i enlighet med beredskapsplanen.

Kontrollprogram

21. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten. Programmet ska möjliggöra en bedömning av om tillståndet och villkoren följs. I programmet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Ett förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att det nya tillståndet har tagits i bruk eller en senare tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Avvecklingsplan

22. Innan en eventuell nedläggning av verksamheten ska verksamhetsutövaren i god tid ge in en avvecklingsplan till tillsynsmyndigheten. Om bara en del av verksamheten ska läggas ner, räcker det att verksamhetsutövaren i god tid anmäler det till tillsynsmyndigheten. Efter anmälan får tillsynsmyndigheten besluta att en avvecklingsplan ska ges in, om det finns behov av det.

Sökanden föreslår vidare att Miljöprövningsdelegationen överlåter till tillsynsmyndigheten att besluta om ytterligare villkor enligt följande.

D1. Vilken ytterligare typ av avfall som får tas emot för återvinning (villkor 2).

Beskrivning av verksamheten

Nuvarande och planerad verksamhet

I nuvarande verksamhet finns en produktionslinje för tillverkning av stenullsisolering. Produktionslinjen består av en smältugn med koks som energiråvara, där olika typer av stenråvara och sekundära mineraliska råmaterial (t.ex. återvunnen mineralull och internt recirkulerat material) smälts. Smältan leds vidare till en spinnkammare där fibrer bildas av materialet. I fibreringsprocessen tillsätts bl.a. bindemedel för att binda ihop fibrerna och göra produkten formstabil. De bildade fibrerna leds därefter till ett uppsamlingssteg där den bildade mineralullen läggs i flera lager på varandra till önskad tjocklek. Efter uppsamlingssteget passerar mineralullen en härdningsugn som drivs med hjälp av gasol. Efter att produkten har härdats kyls den ner, formateras, förpackas och lagras. Härdat material i form av bl.a. kant- och formatspill, kasserade skivor och överskottsmaterial kan även rivas ner till lösull i säckar som kan säljas till kund. Sökanden tar i dagsläget även emot returull från kunder som används som råvara i processen, vilket har anmälts till tillsynsmyndigheten.

Nu gällande tillstånd medger en produktion av 45 000 ton mineralull per år och nuvarande produktionsnivå ligger på ca 42 000 ton per år. Produktionen sker mestadels i femskift.

Planerad utökad verksamhet kommer att bedrivas i huvudsak på samma sätt som idag och genom utökat utnyttjande av befintlig processlinje. Verksamheten kommer att ha en möjlig drifttid på upp till 7 700 h/år. Sökanden planerar att byta ut sin befintliga gasoldrivna härdugn mot en elektrisk, vilket kommer att ske inom ramen för det befintliga tillståndet. Restprodukter från andra tillverkare (t.ex. mineralbaserade slaggprodukter och isoleringsspill från byggarbetsplatser) kan komma att användas i större utsträckning som råvara till produktionen, varför sökanden vill ha möjlighet att kunna ta emot annat mineraliskt avfall för återvinning i verksamheten, utöver den returull som tas emot idag. Internt spillmaterial och kundspill från nyinstallationer bearbetas mekaniskt vid anläggningen innan det kan återvinnas som råvara. Övrigt avfall bearbetas vid en extern brikettfabrik som tillverkar och levererar

briketter till verksamheten. Någon ytterligare mekanisk bearbetning vid anläggningen är därför inte nödvändig. Det kan också bli aktuellt att utöka lagerytan österut inom fastigheten där det idag är naturmark.

Beskrivning av miljökonsekvenser

Lokalisering och omgivningsförhållanden

Lokalisering

Anläggningen ligger inom Läreda industriområde ca 2 km nordost om Hässleholms centrum. Inom industriområdet förekommer flera typer av verksamheter, både industrier och handel. Direkt norr om anläggningen ligger Beleverket, ett fjärrvärmeverk. Nordost om fastigheten finns kulturhistorisk naturmark med blandskog och delvis öppen mark. I den östra delen av fastigheten finns idag naturmark som kan komma att hårdgöras för att utnyttjas till lagring.

Närmaste bostadsområde är beläget ca 400 m norr om anläggningen. Drygt 800 m väster om anläggningen finns ett sjukhus och ca 700 m åt nordväst ligger en vårdcentral. Närmaste skola ligger ca 950 m väster om anläggningen och inom ett avstånd på 1 500 m från anläggningen i olika riktningar finns ytterligare fem olika skolor.

Planförhållanden

Fastigheten Blandaren 1 är ca 10 ha stor och är planlagd för industriändamål enligt två olika stadsplaner från 1966 respektive 1972. Norr om fastigheten finns en pågående detaljplan för del av Hässleholm 87:9 där syftet är att undersöka möjligheterna att planlägga området för industriändamål. Förslaget innefattar även att planlägga för natur och rekreation och planen förväntas kunna antas under fjärde kvartalet 2025.

Enligt kommunens fördjupade översiktsplan från 2020 är området avsett för industri med insprängd natur och ska kompletteras med ytterligare industriområden. Naturområdet direkt norr om fastigheten ska bevaras och utvecklas för rekreation och ska kopplas ihop med områden söderut med ett större sammanhang av stadsnära natur och rekreationsområden. Områdena ska hållas tillgängliga genom stråk, passager, vandringsslingor eller stigar. Ca

300 m söder om fabriken ligger ett område som anses ha mycket värdefulla natur- och rekreationsområden och som är avsett för ett framtida naturreservat.

I kommunens trafikplan framgår att industriområdet kan behöva en förbättrad anslutning till väg 23 och kommunen ska även utreda åtgärder för en eventuell koppling till järnvägen på Hässleholm Nord från Industribanan som går direkt söder om fastigheten.

Nollalternativ och alternativa lokaliseringar

Nollalternativet innebär att verksamheten fortsätter bedrivas i enlighet med gällande tillstånd.

Sökanden har genomfört en lokaliseringsutredning med tre olika alternativ där nuvarande lokalisering ingår, samtliga inom Hässleholms kommun. Utredningen har utgått från sex olika kriterier där bl.a. tillgänglig yta, närhet till bostäder och infrastruktur har ingått. Dessutom är det positivt om det finns ett fjärrvärmeverk i närheten för att optimera verksamhetens resurshushållning och främja cirkulära produktionsflöden. De två alternativa platserna har goda förutsättningar, men uppfyller inte samtliga kriterier, vilket nuvarande lokalisering gör. Sökanden bedömer dessutom att etablering av en helt ny anläggning på annan plats innebär onödigt höga kostnader, både ekonomiska och miljömässiga. Att ta ny mark i anspråk för hela anläggningen bedöms inte som ett resurseffektivt alternativ samt att det innebär en onödigt stor miljöpåverkan. Vid den ansökta verksamheten kan befintlig infrastruktur och anläggningar användas och en lägre miljöpåverkan än alternativen erhålls. Därför bedömer sökanden att den befintliga lokaliseringen är mest lämplig.

Riksintressen och skyddade områden

Verksamheten ligger inte inom något riksintresse, men kring anläggningen finns riksintressen för järnväg (Skånebanan) och väg (väg 23). Närmaste riksintresse för friluftsliv (Hovdala-Finjasjön) ligger mer än 2,5 km sydväst om verksamheten.

Norr om fastigheten finns ett naturområde med ädellövskog där det också finns en fossil åker med bl.a. röjningsrösen, hällristningar och stensättningar. Det finns även fornlämningar nordväst och nordost om anläggningen. Ingen utökning av verksamheten kommer att ske inom de befintliga fornlämningarna. Påverkan på kulturmiljö bedöms dock vara liten då fornlämningarna ligger utanför fastigheten och

inte bedöms vara unika i området. Om en eventuell fornlämning skulle påträffas under arbetet kommer detta avbrytas och en anmälan skickas in till Länsstyrelsen enligt Kulturmiljölagen.

Söder om anläggningen ligger en sumpskog som är utpekad av kommunen som ett framtida naturreservat. Det närmaste befintliga naturreservatet är beläget 12 km söder om anläggningen och det närmaste Natura 2000-området, Araslövs mosse, ligger 12 km sydöst om anläggningen. Utöver detta finns även åkermark öster om industriområdet med tänkbart förekommande biotopskyddade åkerholmar. Det finns även utpekade nyckelbiotoper längs med väg 21 ca 2 km norr om anläggningen och Kristianstadsvägen ca 2 km söder om anläggningen. Vid Stoby, ca 2,5 km nordost om anläggningen finns en nyckelbiotop som är kopplad till hävdade kulturmarker, bl.a. ekskog. Ett svackdike kommer att anläggas i verksamhetsområdets östra del för att skydda en del av de identifierade naturvärdena.

En naturvärdesinventering har genomförts för det planerade utökningsområdet. Enligt denna är de dominerande naturtyperna åkermark samt skog och buskmark med träd och buskridåer. Totalt fyra landskapsområden identifierades med två områden som klassas som värdelandskap, som har ett värde för flertalet artgrupper. Fyra naturvärdesbiotoper avgränsades i området, varav två har bedömts ha påtagliga naturvärden (NVI-klass 3). Biotopvärdena inom inventeringsområdet utgörs framför allt av askskogar och skogsområden med torrängskaraktär. Inom inventeringsområdet har värdearter och värdeelement som naturvärdesträd, stenbrant och stenmurar noterats. Samtliga naturvärden riskerar att skadas eller helt försvinna om hela området öster om nuvarande anläggning hårdgörs och utnyttjas som lageryta. Om inte hela ytan bebyggs och vissa område bevaras kan påverkan vara mindre negativ.

Verksamheten ligger på en grundvattenförekomst (WA49281308) som är en sand- och grusförekomst med goda uttagsmöjligheter. Både den kvantitativa och den kvalitativa statusen är god. Grundvattenförekomsten är skyddad med ett vattenskyddsområde som börjar ca 300 m söder om verksamheten. Mellan verksamheten och vattenskyddsområdet finns andra industrier samt järnvägsspår. Ytterligare ett vattenskyddsområde finns ca 1,5 km sydost om verksamheten.

Verksamhetens utsläpp till luft

Verksamheten ger upphov till utsläpp till luft från smältningsprocessen, förbränning av gas från härdning och efterbränning av rök- och härdgaser samt genom avgång av bindemedelsrester från spinnkammaren och härdning. Formatering och bearbetning av material samt transporter ger också upphov till utsläpp till luft. Samtliga processgaser från smältningsprocessen, spinnkammaren, härdugnen och kylningen släpps efter rening ut via en gemensam 90 m hög skorsten.

Smältningsprocessen

Från smältningen i kupolugnen avgår framför allt kolmonoxid (CO), koldioxid (CO_2), svavelväte (H_2S), svaveldioxid (SO_2), kväveoxider (NO_x) samt stoft. Rökgaserna renas genom ett textilfilter följt av förbränning i efterbrännkammare och tvättning i en skrubber för att rena bort svaveldioxid. I efterbrännkammaren reduceras halterna kolmonoxid och svavelväte. Under år 2023 installerades SNCR-teknik i efterbrännkammaren för att även reducera NOx-utsläppen med tillsats av ammoniak. Efterbrännkammaren hade en tillgänglighet på 97 % under 2023.

Innan filtret finns möjlighet till bypass av rökgaserna som då passerar en stoftavskiljande cyklon innan de avleds via skorstenen. Bypass nyttjas vid tekniska problem i rökgasreningen, t.ex. vid risk för överhettning av efterbrännkammaren eller filtret samt vid start och stopp. Det finns även en nödskorsten ovanför smältugnen som används som sista utväg om bypass inte är möjligt, t.ex. när smältprocessen måste stoppas hastigt. Vid normal drift sker detta mycket sällan och det saknas möjlighet att rena utsläppen då rökgaserna har mycket hög temperatur. Utsläpp via nödskorstenen sker automatiskt om rökgastemperaturen kommer upp i nivåer runt 450°C.

Utsläppen per timme och den totala utsläppsmängden för de aktuella föroreningarna (uppmätta efter spärrfiltret efter smältugnen) kommer att öka något, se tabell 1 nedan. Utgående halter per luftvolym kommer inte att förändras. Halten stoft kommer att uppgå till 0,7 mg/Nm^3 och halten svavelväte till 1,0 mg/Nm^3. Mängden svaveldioxid (SO_2) kommer att uppgå till 394 g/h och mängden kvävedioxider till 2 743 g/h.

sanvändningen av koks och stenråvaran dolomit i processen. Utsläppen av koldioxid från anläggningen (bortsett från de som uppkommer från dolomiten) omfattas av handel med utsläppsrätter.

Spinnkammare

Processgaserna från spinnkammaren innehåller stoft och aerosoler från bindemedelsblandningen och dammbindningsoljan. Bindemedlet innehåller låga halter av fri fenol och formaldehyd samt ammoniak.

Spinnkammargaserna renas med hjälp av ett stenullsfilter som även fungerar som en fallkammare där tyngre partiklar faller till botten av kammaren. Processvatten används för att kyla gaserna innan filtret för att förhindra brand i filtret och öka effektiviteten i avskiljningen.

De totala årliga utsläppsmängderna av att öka något men de utgående halterna kommer dock vara samma som idag. Stofthalten från spinnkammaren kommer att uppgå till 14,3 mg/Nm^3. Mängden ammoniak kommer att uppgå till ca 5,9 kg/h vilket motsvarar en årlig utsläppsmängd på ca 45 ton. Mängden fenol kommer att uppgå till ca 1,6 kg/h och formaldehyd till ca 400 g/h.

Det skulle vara tekniskt möjligt att installera ytterligare rening i form av våtskrubber och elfilter som komplement till stenullsfiltret för att minska utsläppen. Mängden ammoniak skulle exempelvis kunna minskas med 18 ton per år. Kostnaden för installation är dock ca 57 miljoner SEK, vilket motsvarar 997 SEK/kg ammoniak. Sökanden bedömer att det inte är ekonomiskt rimligt att installera denna typ av rening. Åtgärden skulle också medföra en ökad åtgång av vatten och kemikalier samt ge upphov till markant större mängder avfall som skulle behöva behandlas på annan plats.

Sökanden arbetar kontinuerligt med att minska bindemedlets påverkan på utgående luft och optimeringsarbete pågår fortlöpande med bindemedelsleverantören.

Härdugnen

Även från härdugnen uppkommer processgas med stoft och aerosoler från bindemedlet och dammbindningsoljan. Härdugnsgaserna leds till en efterbrännkammare med termisk förbränning av de organiska ämnen som avgår. I efterbrännkammaren bildas främst koldioxid från förbränning av gasol och de organiska ämnen som finns i processgaserna. Även

kväveoxider bildas från det kväve som finns i bindemedlet och luften. Värmen från efterbrännkammaren återvinns för att värma upp de processgaser som leds in i kammaren.

På samma sätt som för de övriga utsläppskällorna kommer halterna från härdugnen inte att öka, men de totala årliga mängderna kommer att öka något. Föroreningsmängderna från härdugnen är generellt sett lägre än från de övriga anläggningsdelarna. Bland annat uppgår mängden ammoniak till 4,5 ton per år, mängden fenol till 7,6g/h och mängden NOx till ca 130 g/h.

Allmänventilation

Utsläpp av stoft uppkommer till följd av formatering, bearbetning och hantering av material. Dessa leds via ventilationen till textila spärrfilter innan luften släpps ut via en 9 m hög skorsten. Detta sker i alla lokaler som är kopplade till stenullstillverkningen. Ventilation i övriga lokaler leds direkt ut ovan tak. Halten stoft i ventilationen efter rening har uppgått till 0,92 mg/Nm^3 och mängden stoft som släpps ut vid nuvarande produktion uppgår till 0,09 ton per år. Utsläppshalten beräknas vara densamma, men den totala stoftmängden beräknas öka något till 0,11 ton per år.

Lukt

I smältugnen uppkommer H_2S som är ett kraftigt illaluktande och giftigt ämne. Vid normal produktion förbränns H_2S till SO_2 i efterbrännkammaren och därefter reduceras halten SO_2 i skrubbern. Dock förekommer det under en begränsad del av drifttiden (högst 3 %) högre utsläpp av H_2S, till följd av bypass av reningsanläggningen (se ovan under smältugnen).

Trots att utsläppen sker via skorstenen på 90 m höjd skulle de vid ogynnsamma väderförhållanden kunna tryckas ner i fabrikens närområde och lukten skulle kunna bli temporärt märkbar för omgivningen. Halterna är dock så pass låga att de inte medför någon hälsorisk. Klagomål på lukt har inte förekommit mer än i marginell omfattning.

BAT-slutsatser

Verksamheten omfattas av BAT-slutsatserna för tillverkning av glas, BAT GLS. Den ansökta verksamheten bedöms uppfylla samtliga relevanta BAT-slutsatser förutom BAT 56 (tabell 46), som avser utsläpp av stoft från smältugnar. BAT 56 anger att stoftutsläpp från

smältugnen inte får överskrida 20 mg/Nm^3. Stoft från smältugnen överskred vid två av tre mättillfällen under 2023 BAT-AEL vid mätning vid utsläppspunkten i skorstenen. Detta tros bero på installation av SNCR-tekniken i efterbrännkammaren då en analys av stoftet har visat att det huvudsakligen består av ammoniumsulfat och natriumsulfat. De mätningar som görs direkt efter stoftfiltret kopplat till smältugnen klarar BAT-AEL, vilket betyder att det som uppmätts tillkommer efter den installerade stoftreningen.

Sökanden har arbetat med att minska stofthalterna samt optimera insprutningen av ammoniak till efterbrännkammaren vilket dock har gett begränsat resultat. Sökanden ska installera en ny droppavskiljare vilket enligt leverantören kommer att resultera i att BAT-AEL kan innehållas på utgående luft.

Utsläppens påverkan

Utförda spridningsberäkningar visar att verksamhetens utsläpp till luft inte riskerar att påverka aktuella miljökvalitetsnormer för luft och miljökvalitetsmålet Frisk luft. Det saknas dock miljökvalitetsnormer för ammoniak, fenol och formaldehyd.

Den högsta relativa halten ammoniak utanför verksamhetsområdet beräknas uppgå till 0,2 µg/m^3. Det saknas svenska riktvärden för ammoniak, men halten kan jämföras med US-EPA:s (den amerikanska miljömyndighetens) riktvärde för långtidsexponering på 100 µg/m^3. Den högsta halten fenol i närområdet beräknas uppgå till 40 µg/m^3, vilket kan jämföras med det hygieniska gränsvärdet för arbetsmiljö på 4 000 µg/m^3. De högsta beräknade halterna når inte bostäder.

Den högsta relativa halten formaldehyd som beräknas uppkomma utanför verksamhetsområdet uppgår till 1,8 µg/m^3 som timmedelvärde. Detta kan jämföras med miljökvalitetsmålets maximala timmedelvärde som ligger på 10 µg/m^3.

Sökanden har även genomfört depositionsberäkningar för kväve i närområdet som visar att verksamhetens bidrag är mycket litet och bedöms inte påverka växtligheten i närområdet.

Verksamhetens utsläpp av vatten

Verksamheten ger upphov till olika typer av avloppsvatten i form av processvatten, kylvatten, dagvatten, dräneringsvatten och sanitärt avloppsvatten.

Processvatten är vatten som är förorenat av bindemedel. Vattnet samlas upp i en buffertbassäng som rymmer 110 m^3 och återanvänds i processen efter filtrering eller sedimentering. Buffertbassängen ligger inom riskytan och är nederbördsskyddad. Riskytan har ett extra tätt ytskikt och är utformad för att samla upp all vätska och föra tillbaka den till processvattensystemet. Hela riskytan ligger inte under tak och dagvatten från de öppna delarna av riskytan avleds till buffertbassängen. Det är dock inte tekniskt möjligt att förse hela riskytan med tak. Vid bräddning i buffertbassängen rinner vattnet ut på riskytan där det sedan tas in i processen igen.

Kommunalt vatten och tekniskt vatten används för indirekt kylning av delar av utrustningen. Det tekniska vattnet recirkuleras och behandlas med avhärdare. Det kommunala vattnet som används för kylning samlas upp i en kylvattentank där det sedan återanvänds till kylningen. Tanken kan brädda till dagvattennätet. Till tanken avleds även kondensvatten från en klimatanläggning. Ingen tillsats av avhärdare eller biocider sker till detta kylvatten och det vatten som eventuellt bräddar till dagvattennätet bedöms vara rent.

Byggnaden har ett dräneringssystem och vatten från de områden som bedöms vara förorenade enligt markundersökningar pumpas till en dräneringstank som sedan pumpas vidare till buffertbassängen. Övrigt dräneringsvatten avleds direkt till dagvattennätet. Utöver dräneringsvatten samlas även tvättvatten från spinnmaskinerna upp i dräneringstanken. Om både dräneringstanken och buffertbassängen är fulla avleds vatten från dräneringstanken till det kommunala spillvattennätet. Sökanden har som avsikt att inom ett år separera det vatten som avses vara processvatten och endast dräneringsvatten kommer att avledas till spillvattennätet. Risken att dräneringstanken och buffertbassängen är fulla är störst under den regniga delen av året. Under 2024 avleddes ca 29 m^3 vatten genom bräddning till spillvattennätet, men detta bedöms dock vara ovanligt mycket på grund av en minskad produktionsnivå. Dräneringsvattnet utan tillfört tvättvatten innehåller bl.a. formaldehyd, fenol, COD och ammoniumkväve.

Dagvatten från hårdgjorda ytor inom området avleds till det kommunala dagvattennätet. Vid skyfall kan den invallade riskytan där bl.a. avfall som är förorenat med bindemedel lagras översvämmas. Vid behov kan en slamsugningsbil hämta vattnet för omhändertagande som avfall eller så kan det pumpas i IBC-containrar som kan ställas på den invallade ytan.

Dagvattnet avleds till ett dike längs med Industrigatan som mynnar i en infiltrationsdamm. Från dammen avleds vattnet till Attarpsbäcken. Vid kraftiga flöden finns det också bräddutlopp vid den närmre belägna Genabäcken väster om verksamheten. Båda bäckarna mynnar i Fjärlövsån som är närmaste recipient med fastställda miljökvalitetsnormer.

Sökanden mäter föroreningsinnehåll i dagvatten i fyra punkter inom fastigheten. Dagvattnet innehåller fenol, COD, BOD, fosfor och kväve. Det sker ingen analys av metaller, olja, PAH eller suspenderat material, men halter av dessa parametrar har beräknats med stöd av Storm Tac i en dagvattenutredning för att bedöma påverkan på den aktuella vattenförekomsten. Det saknas fastställda riktvärden för dagvatten i Hässleholms kommun, men samtliga parametrar underskrider de halter som anges i Göteborgs Stads riktvärden för dagvatten.

Aktuell ekologisk status för Fjärlövsån är bedömd till måttlig och den senaste beslutade miljökvalitetsnormen är god ekologisk status 2033. Den aktuella kemiska statusen har bedömts till uppnår ej god och den senaste beslutade miljökvalitetsnormen är god kemisk status med undantag för polybromerade difenyletrar och kvicksilver. Med tanke på den rening som sker i dammen och den utspädning som sker i Attarpbäcken och Genabäcken bedömer sökanden att det dagvatten som avleds från verksamhetsområdet inte kommer att påverka den aktuella ekologiska eller kemiska statusen för vattenförekomsten Fjärlövsån. Dagvattnet kommer inte heller påverkan möjligheten att uppnå de beslutade miljökvalitetsnormerna för vattenförekomsten.

I och med att det befintliga naturområdet inom fastigheten hårdgörs kommer mängden dagvatten som uppkommer inom verksamhetsområdet att öka.

Energianvändning

I verksamheten används koks som energikälla till kupolugnen. Gasol används för härdning av produkter och som bränsle till efterbrännkammaren för rökgasrening. El används för olika typer av processutrustning och i dagsläget har sökanden avtal om certifierad grön el. Diesel används för interna transporter. Lokalerna värms upp av spillvärme från bl.a. rökgaserna. Vid värmeöverskott levereras spillvärmen till fjärrvärmenätet.

Vid nuvarande produktionsnivå används ca 51 000 MWh koks, 25 000 MWh gas och 13 000 MWh elenergi. Sökanden har i genomsnitt levererat ca 2 300 MWh fjärrvärme per år. Vid ansökt verksamhet kommer energianvändningen huvudsakligen öka proportionellt mot produktionsmängden. Exempelvis kommer mängden koks att öka till ca 66 000 MWh per år. Mängden gasol kommer dock inte att öka lika mycket till följd av bytet av nuvarande härdugn, som också kommer att medföra att användningen av elenergi kommer att öka. Sökanden planerar även att övergå från dieseldrivna till eldrivna truckar i framtiden.

Sökanden har ett hållbarhetsarbete på koncernnivå, där ett av målen är att på sikt eliminera användning av fossila bränslen. Sökanden arbetar också för att halvera koldioxidutsläppen till 2030 jämfört med 2018 års nivå.

Vattenanvändning

Sökanden använder kommunalt vatten samt tekniskt vatten från det intilliggande fjärrvärmeverket i sin verksamhet. Vatten används i huvudsak till trumtvätt (rengöring av trumman som samlar upp fibrer efter spinningsprocessen), den våta svavelreningsprocessen för utgående luftflöde samt spädning av bindemedel. Även kylning av ugn kräver stora mängder vatten.

Vid nuvarande produktionsnivå används ca 42 000 m^3 vatten per år och vid ansökt verksamhet beräknas denna öka till 54 000 m^3 per år. Fördelningen mellan kommunalt vatten och tekniskt vatten kommer att variera beroende på tillgången på tekniskt vatten.

För att minska förbrukningen av kylvatten till följd av förångning, återvinns kylförlusterna till det kommunala fjärrvärmenätet.

Sökanden arbetar aktivt med att sänka sin vattenförbrukning. Bland annat återvinns dräneringsvatten och vatten från riskytan i processen.

Avfall

I verksamheten uppkommer en rad olika processavfall som huvudsakligen återvinns i processen, men även annat avfall i form av t.ex. wellpapp, blandskrot, trä och plastförpackningar samt farligt avfall som spillolja, elskrot, lysrör och batterier uppkommer.

De huvudsakliga avfallskategorierna som uppkommer från själva processen är:

- *Ohärdat material av stenull*, t.ex. smältdroppar från spinningen, stenullsfibrer och stenullsskivor som används som luftfilter. Stenullsskivorna skickas för förbränning till extern mottagare och övrigt ohärdat material återförs till processen i form av briketter som tillverkas externt med hjälp av cement. Ohärdat material som har använts som filter lagras på den så kallade riskytan under nederbördsskydd.

- *Härdat material av stenull*, t.ex. spill från processen som rivs ner och återförs till processen. Kant- och formatspill och kasserade skivor etc. kan också rivas ner och säljas till kund som lösull.

- *Stoft (flygaska)*, från stoftreningsprocessen återvinns i processen i form av briketter. Om metaller har anrikats som kan störa processen kan en viss mängd behöva lämnas på deponi.

- *Smältkross*, i form av järnrik slagg som bildas i processen. Slaggen mellanlagras på området och separeras regelbundet med hjälp av extern samarbetspartner i två fraktioner. Det bildade järnet omhändertas externt och den återstående smältan återvinns i processen.

- *Svavelreningsabsorbent*, en vattenlösning med natriumsulfat som bildas i svavelreningsprocessen. Vattenlösningen omhändertas externt som farligt avfall.

- *Övrigt icke-farligt avfall*, i huvudsak produktavfall som av kapacitetsskäl eller andra skäl inte kan återvinnas och som deponeras. Under 2023 deponerades ca 900 ton.

Sökanden arbetar aktivt med att återvinna avfall och så långt som möjligt återanvända materialet i processen. Sökanden har ett koncernmål avseende avfallshantering som innebär att inget avfall ska lämnas till deponi från verksamheten senast 2030.

Den faktiska mängden avfall som uppkommer i verksamheten kommer att öka vid ansökt verksamhet jämfört med nuvarande verksamhet. Dock kommer mängden avfall i relation till mängden tillverkad produkt att minska till följd av arbetet med intern

återvinning. Sökanden arbetar även med att minska mängden förpackningsmaterial, t.ex. genom att ersätta den traditionella träpallen mot en skiva mineralull som lastbärare. Denna kan användas för isolering och på detta vis minskar uppkomsten av avfall till följd av sökandens produkter.

Kemikalier

I verksamheten används en rad olika kemiska produkter för tillverkning av produkten, bl.a. bindemedel (harts), ammoniaklösning, ammoniumsulfatlösning, silan (SiH_4) och dammbindningsolja. Utöver dessa används hjälpkemikalier i form av natriumhydroxidlösning för svavelreningen, natriumklorid till kylvattnet, syrgas och härdugnsolja till kedjorna i härdugnen. Vid nuvarande produktionsnivå används ca 1 700 ton bindemedel, 280 ton ammoniaklösning och 120 ton ammoniumsulfatlösning per år. Förbrukningen beräknas öka proportionellt mot produktionen. Bindemedlet köps in som koncentrat och späds med ammoniaklösning (24,5 %) och ammoniumsulfatlösning (40 %) innan det används.

Bindemedlet är av PUF-typ som innehåller fenol, urea och formaldehyd. Fenol och formaldehyd är problematiska ämnen. Fenol är giftigt för vattenlevande organismer, mutagent och kan anrikas i naturen. Formaldehyd är cancerogent och allergiframkallande.

PUF-bindemedlet lämpar sig väl för mineralullsproduktion då det bl.a. tål höga temperaturer, inte är brandfarligt, har hög hållfasthet och är beständigt mot vatten, syror, baser och organiska lösningsmedel. Även om många andra varianter, t.ex. polyestrar och polyamider, har föreslagits i litteraturen är detta fortsatt det mest använda vid tillverkning av mineralull. Sökanden arbetar med att ersätta PUF-bindemedlet, men arbetet inkluderar ett antal komplexa utmaningar, bl.a. att körbarheten och mångsidigheten för andra bindemedel är lägre. Alternativa bindemedel utan tillsatt fenol och formaldehyd är dessutom väsentligt dyrare. Trots tidigare insatser saknas det idag ett tillgängligt alternativ som uppfyller de krav som ställs på produkten. Sökanden kommer att fortsätta arbeta för att hitta alternativ som inte innehåller fenol och formaldehyd.

Kemikalierna förvaras invallat i tankar eller tunnor, antingen inomhus eller utomhus under tak. Ammoniaklösningen förvaras i en tank på 35 m^3 inom invallning som rymmer 43 m^3 utomhus under tak.

Buller och transporter

Buller uppkommer från verksamheten från bl.a. ventilation, ugnar, skorsten samt transporter. De flesta bullerkällorna bidrar till konstanta ljudnivåer medan andra endast bidrar vid enstaka tillfällen per dygn. Enligt bullerutredningen innehålls Naturvårdsverkets riktvärden. Vid närmaste bostad som ligger 400 m norr om anläggningen beräknas bullernivån uppgå till högst 40 dB(A) nattetid vid ansökt verksamhet. Beräkningarna bygger dock på att samtliga fasta bullerkällor är i drift samtidigt, vilket troligtvis är en överskattning. Bullerdämpande åtgärder har vidtagits tidigare, bl.a. i form av avskärmning av smältugnen och installation av ljuddämpare på dammfilter.

Nuvarande verksamhet ger upphov till ca 9 600 tunga transportrörelser per år, vilket motsvarar ca 26 tunga transportrörelser per dag. Vid ansökt verksamhet beräknas antalet att öka till 36 transportrörelser per dag. De transportvägar som används är Industrigatan, väg 21 och väg 23, vilket innebär att transporter genom Hässleholms centrala delar undviks. Enligt en genomförd bullerutredning medför transporterna endast en försumbar påverkan på trafikbuller på de aktuella vägarna.

Risk och säkerhet

Inom området hanteras drivmedel, gas och olika typer av processkemikalier. De huvudsakliga riskerna som har identifierats i verksamheten omfattar läckage av kemikalier eller avfall samt brandrisker.

Vidtagna skyddsåtgärder inkluderar bland annat invallningar och påkörningsskydd för tankar och cisterner, kontroll av tätskiktet på riskytan där avfall förvaras, brandklassning av utrymmen samt installation av larm och temperaturvakter för att minska risken för brand. Efter vidtagna åtgärder bedöms riskerna vara acceptabla.

Släckvatten som uppkommer i samband med brand kan samlas upp inom den invallade riskytan som rymmer 200 m^3, men vid kraftig nederbörd kan endast mindre mängder tas upp. Den maximala mängden släckvatten som kan behöva samlas upp har beräknats till 63 m^3. Förslag på riskreducerande åtgärder är bl.a. att installera avstängningsventiler på utgående dagvatten, att hinder ska uppföras där släckvatten kan infiltrera i mark och att invallningen till dieselcisternen behöver utökas till 10,4 m^3 eller att mängden diesel i

cisternen begränsas till 6,6 m^3. Åtgärder behöver också vidtas för att säkerställa att det finns utrymme att omhänderta 63 m^3 släckvatten inom riskytan.

I verksamheten hanteras även ammoniaklösning och vid ett läckage kan en pöl bildas där ammoniak förångas och sprids i omgivningen. Ammoniak är ett giftigt ämne som kan medföra allvarliga skador och dödsfall för människor. Spridningsberäkningen visar dock att halten ammoniak som kan uppkomma vid ett läckage är låg utanför verksamhetsområdet och underskrider AEGL-2, den nivå när allvarliga skador kan uppkomma på människa. Halter över AEGL-2 och AEGL-3 (den nivå när dödsfall kan förekomma) kan uppkomma inom verksamhetsområdet, men endast vid en exponeringstid på 60 minuter. Förslag på skyddsåtgärder är bl.a. installation av en vindstrut som indikerar vindriktning för räddningstjänsten samt möjlighet att stänga av ventilationen inom byggnaderna.

Inom verksamheten finns en gasolanläggning som består av en cistern som rymmer 92 m^3 samt gasledningar från denna in till fabriken. Cisternen är inhägnad och ledningarna går både över och under mark. Avståndet mellan cisternen och sökandens övriga verksamhet är 35 m. Närmaste byggnad, som till hör Hässleholm Miljö AB, ligger 30 m från cisternen.

Ett okontrollerat utsläpp av gasol kan leda till en jetflamma, gasmolnsspridning, explosion eller BLEVE. Det högsta konsekvensavståndet (med 1 % dödlighet) beräknas uppguppkomma vid en BLEVE med bildande av eldklot och uppgår till knappt 300 m. För att en BLEVE ska kunna uppkomma måste ett antal riskreducerande åtgärder fallera samtidigt och ett sådant scenario bedöms vara mycket osannolikt. Inga bostäder finns inom detta område, utan enbart den egna verksamheten och intilliggande verksamheter.

Beräkningarna visar att personal inne på anläggningen utsätts för en oacceptabel risknivå utifrån kriterier för tredje person. Personal på anläggningen bedöms dock tolerera en 10 gånger högre risknivå jämfört med tredje man då dessa förväntas ha kunskap och utbildning om riskerna och därmed har större förutsättningar att sätta sig i säkerhet vid en olycka. Personalen befinner sig dock inom ALARP-området och riskreducerande åtgärder behöver vidtas.

Det finns ett stort antal riskreducerande skyddsåtgärder etablerade, som säkerhets- och rörbrottsventiler, övervakningssystem, påkörningsskydd och skriftliga rutiner. Ytterligare riskreducerande åtgärder är dock nödvändiga, bland annat följande:

- Träden kring cisternen behöver tas bort för att skydda den mot nedfallande föremål.
- Säkerställa att vegetationen kring cisternen inte medför någon brandrisk.
- Information till närliggande verksamheter om cisternens placering och de risker som kan uppkomma, så att den kan inarbetas i deras insatsplaner.
- Säkerställa att placering av brandfarligt eller brännbart material inte får ske nära cisternen.

Industriutsläppsverksamhet

Som framgår under avsnittet om utsläpp till luft omfattas sökandens verksamhet av BAT-slutsatserna för tillverkning av glas (BAT GLS). Sökanden bedömer att de uppfyller kraven i samtliga relevanta slutsatser, förutom BAT 56 avseende utsläpp av stoft till luft från smältugnen. Detta kommer dock att åtgärdas genom installation av ny droppfångare.

En statusrapport för nuvarande verksamhetsområde togs fram 2016 och har godkänts av tillsynsmyndigheten. Av statusrapporten framgår att det finns vissa föroreningar i mark och grundvatten inom området, men ursprunget till föroreningarna är inte klarlagt. Vissa föroreningar i grundvattnet kan härröra från lakvatten från den deponi som finns norr om anläggningen.

Sökanden kommer att ta fram en statusrapport för utökningsområdet under 2026. Då området endast ska användas för lagring av färdigprodukter bedömer sökanden att det finns liten risk för förorening i mark och grundvatten till följd av hanteringen på detta område.

Yttranden

Länsstyrelsen Skåne

Länsstyrelsen har tillstyrkt ansökan under förutsättning att tillståndet tidsbegränsas till 10 år och har anfört i huvudsak följande.

Tidsbegränsning

Länsstyrelsen anser att det finns särskilda skäl att tidsbegränsa tillståndet då användningen av koks som bränsle medför ett omfattande utsläpp av koldioxid av fossilt ursprung, vilket innebär en klimatpåverkan. Sökanden har angett att man kommer att ersätta smältugnen vid anläggningen i Hällekis med en elektrisk smältugn och Länsstyrelsen anser att det bör finnas möjlighet att i framtiden även ersätta kupolugnen i Hässleholm mot en sådan, då detta får anses vara bästa möjliga teknik vad gäller miljöpåverkan. Länsstyrelsen har förståelse för att det är en kostsam investering och ställer därför inte krav på att utbyte ska ske inom ramen för det nu aktuella tillståndet. En tidsbegränsning skapar dock ett incitament för sökanden att ersätta även smältugnen i Hässleholm inom en rimlig tid.

Mottagning av avfall

Länsstyrelsen anser att det ska framgå av tillståndsramen vilka avfallsslag som får tas emot som råvara vid anläggningen och inte i villkor. Länsstyrelsen tillstyrker också en viss flexibilitet i vilka avfallsslag som får tas emot, men att det ska förtydligas att det endast är mineraliskt avfall med liknande egenskaper som får tas emot. Med liknande egenskaper menar Länsstyrelsen fysikaliska, toxiska, kemiska och miljömässiga egenskaper. Nya avfallsslag ska också anmälas till tillsynsmyndigheten i god tid innan de ska tas emot. Det bör även föreskrivas ett villkor avseende mottagningskontroll av avfall.

Utsläpp till luft

Länsstyrelsen förutsätter att den nya droppfångaren som ska installeras medför att BAT-AEL avseende utsläpp av stoft till luft kommer att innehållas.

Verksamheten medför ett stort punktutsläpp av ammoniak, formaldehyd och fenoler som härrör från bindemedlet. Med tanke på Sveriges åtagande enligt takdirektivet att minska utsläppen av

ammoniak finns det anledning att ställa krav på att minska utsläppen i framtiden. Länsstyrelsen bedömer att det inte är skäligt att föreskriva att rening ska installeras med tanke på den höga kostnaden per renat kg ammoniak, däremot ska ett villkor avseende utbyte av bindemedel föreskrivas. Villkoret ska medföra att sökanden löpande ska undersöka alternativa bindemedel.

I övrigt anser Länsstyrelsen att mätning av svavelväte måste ske kontinuerligt för att villkoret ska kunna kontrolleras samt att mängden SO_2 ska begränsas till 1 kg/timme.

Utsläpp till vatten

Länsstyrelsen anser att frågan kring bräddning från dräneringstanken fortsatt måste bevakas då vattnet innehåller ämnen som kan vara skadliga för reningsfunktionen hos reningsverket. Sökanden behöver löpande kontrollera föroreningsinnehållet i dagvattnet som avleds från verksamhetsområdet. Tillsynsmyndigheten bör ges delegation att vid behov föreskriva villkor avseende bräddning från dräneringstanken och hantering av dagvatten.

Resurshushållning

Då verksamheten är mycket energiintensiv och flera fossila energikällor används, anser Länsstyrelsen att ett villkor avseende energihushållning ska föreskrivas. Villkoret ska även förenas med en delegation till tillsynsmyndigheten.

Risk & säkerhet

Sökanden har inte angett huruvida man åtar sig att vidta de säkerhetshöjande åtgärder som har föreslagits i utredningarna avseende risk och omhändertagande av släckvatten, men Länsstyrelsen förutsätter att dessa kommer att genomföras. Villkoret avseende installation av avstängningsventiler behöver förtydligas så att det framgår när åtgärden ska vara genomförd. Det behöver också framgå att de ska vara åtkomliga vid en insats.

Länsstyrelsen anser också att det ska föreskrivas ett villkor avseende anläggning av stenkanter mot de områden där släckvatten kan infiltrera i mark.

Buller

Länsstyrelsen anser inte att det finns skäl att frångå Naturvårdsverkets riktlinjer avseende industribuller nattetid, då utredningen visar att dessa värden innehålls.

Utökning av verksamhetsområdet

Det finns vissa natur- och kulturvärden i det område som sökanden avser att utöka verksamhetsområdet inom. Länsstyrelsen anser att det ska föreskrivas villkor avseende kvarlämnande av trädstammar inom området för att i viss mån kompensera för intrånget i naturmiljön. Det bör också föreskrivas villkor om att avverkning inte får ske under fåglarnas häckningsperiod och att fördröjning av dagvatten från nya hårdgjorda ytor ska föreskrivas. Länsstyrelsen vill också erinra om att särskilt tillstånd enligt 2 kap. kulturmiljölagen kan erfordras inför markarbeten i området.

I övrigt har Länsstyrelsen endast mindre synpunkter och förslag på justeringar av villkorsförslagen.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Hässleholms kommun

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden tillstyrker ansökan och anser att en miniminivå för mätfrekvens istället för en fast frekvens ska föreskrivas för sökandens villkorsförslag 3, 4, 6, 7 och 8. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden bedömer att årsmedelvärde är ett bra sätt att följa upp villkoren men att det är mer lämpligt att reglera en miniminivå för mätfrekvens. Mättekniker utvecklas hela tiden och att reglera ett visst antal mätningar i ett villkor begränsar verksamhetens möjlighet att utveckla mätmetoderna och uppföljning av villkoren i framtiden. Exempelvis förhindrar det installation av fast mätteknik som kontinuerligt mäter utsläppen.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden anser även att buller nattetid ska begränsas till 40 dB(A), då utredningen visar att Naturvårdsverkets riktvärden för industribuller innehålls. Nämnden bedömer därför att det är skäligt att bullervillkoret motsvarar Naturvårdsverkets värden.

Hässleholm Miljö AB

Hässleholm Miljö AB tillstyrker ansökan men anser att villkor behöver föreskrivas för att reglera utsläpp till allmän VA-anläggning för såväl dagvatten som spillvatten. Den tekniska lösningen för

hantering av dagvatten, dräneringsvatten, spillvatten och processvatten är inte helt säkerställd i ansökan och VA-huvudmannen önskar att det blir reglerat med villkor. Svenskt Vattens publikation P95, ”Råd vid mottagande av avloppsvatten från industri och annan verksamhet”, kan användas som krav och riktlinjer för utsläppsvillkor. Redovisade värden i ansökan överskrider de rekommendationer som finns i P95.

Räddningstjänsten i Hässleholms kommun

Räddningstjänsten tillstyrker ansökan under förutsättning att samtliga riskreducerande åtgärder som angetts i släckvattenutredningen villkoras i tillståndet. Det saknas en tidsangivelse för den utredning sökanden avser att göra i samråd med räddningstjänsten avseende anläggning av hinder där förorenat släckvatten kan infiltrera. Räddningstjänsten anser att det behöver finnas en tidsangivelse i tillståndet för när utredningen ska vara genomförd och eventuella åtgärder genomförda, annars riskerar ett eventuellt villkor vara verkningslöst.

Trafikverket

Trafikverket har inget att invända mot att tillstånd meddelas. Under förutsättning att transporter inte går genom tätorten har Trafikverket inga synpunkter på transportvägarna. En ombyggnad av korsningen på Industrigatan och väg 23 planeras inom några år för ökad trafiksäkerhet och framkomlighet.

Sökandens bemötande av yttrandena

Tidsbegränsning

Sökanden motsätter sig att tillståndet tidsbegränsas i enlighet med Länsstyrelsens yrkande.

Mot bakgrund av att verksamheten regleras av, och uppfyller BAT-slutsatser och att utsläppen av koldioxid regleras av särskild lagstiftning anser sökanden att tillståndet inte ska tidsbegränsas på grund av den tekniska utvecklingen och ökade kunskaper som leder till att miljökraven ändras och skärps. Dessa omständigheter hanteras konkurrensneutralt av BAT-slutsatserna och lagen om handel med utsläppsrätter. Ett tidsbegränsat tillstånd skulle skapa osäkerhet bland sökandens intressenter, som anställda och

lokalsamhällen. I förlängningen skulle även inverkan på kunder, som är beroende av stabila leveranser, kunna bli en effekt.

Verksamheten i Hässleholm ingår i en koncern som har stora ambitioner att minska sin miljöpåverkan och dessa ligger i linje med EU:s målsättningar. Koncernen har två anläggningar i Sverige, samt ytterligare anläggningar i Europa. Bytet av smältugn i Hällekis kommer till stånd med hjälp av stöd från Industriklivet och investeringsbidraget uppgår till 121 MSEK, vilket endast täcker en del av satsningen. Koncernen behöver frihet att kunna göra avvägningar gällande var investeringar över tid gör mest nytta. Det är inte givet att en stor investering vid anläggningen i Hässleholm, som endast har en produktionslinje, ger bästa utfallet av reduktion av växthusgaser. Utsläpp av växthusgaser är ett globalt problem och ett företag med flertalet anläggningar behöver ha möjlighet att prioritera kostnadskrävande hållbarhetsinvesteringar där de ger störst effekt.

Elpriset i Hässleholm, som ligger i elområde 4, var under 2025 som medelvärde ca 24 % dyrare än i Hällekis som ligger i elområde 3. Sökanden har därför valt att genomföra andra investeringar vid anläggningen i Hässleholm, t.ex. ökad återvinning av råvara. I dagsläget finns det fler begränsningar för återcirkulerad råvara till elektrisk smältugn än till kupolugn.

Om Länsstyrelsens avsikt är att en elektrisk smältugn skulle vara i drift 2036, om tillståndet tas i anspråk 2026, skulle i praktiken processen för att byta ut smältugnen behöva påbörjas redan nu. Ett sådant projekt kräver omfattande planering, projektering, finansiering och upphandling. Därefter tillkommer tid för installation och drifttagande.

Det går inte heller att ta för givet att erforderlig elkapacitet för en smältugn finns tillgänglig när en sådan behöver tas i drift. Enligt prognoser kommer elkapaciteten endast att öka något under 2030-2034, då den beräknas gå från lägsta nivån av kapacitetsläge till ett något förbättrat läge.

Vidare noterar sökanden att gällande stadsplan endast tillåter byggnader upp till 12 m, med möjlighet till högre byggnader i särskilda fall. Byggnaden för den elektriska smältugnen i Hällekis är 36 m, vilket innebär att det inte är uteslutet att även en

detaljplaneprocess behöver genomföras för att ge möjlighet att bygga en högre byggnad.

Om tillståndet beviljas som tidsbegränsat kan det inte uteslutas att sökanden bedömer att det inte är rimligt att ta tillståndet i anspråk, utan skulle föredra att kvarstå på nuvarande produktionsnivå. Med ett ej tidsbegränsat tillstånd är det möjligt, om sökanden skulle finna det lämpligt, att ansöka om ändringstillstånd för ett byte till helt eller delvis fossilfri smältteknik.

Mottagande av avfall

Sökanden medger att det i tillståndsramen anges att tillståndet omfattar rätt att årligen återvinna 50 000 ton mineraliskt material. Det är inte enbart byggavfall som kan vara aktuellt, utan även andra avfallsströmmar som slaggprodukter från annan industri, gjuterisand och rivningsavfall. För att kunna återanvända många tillgängliga avfallsströmmar, även om de är i små volymer, behöver det finnas en flexibilitet och smidig hantering kring godkännande av ytterligare avfallskoder, särskilt för icke-farligt avfall. Farligt avfall tas inte emot i dagsläget, men kan komma att bli aktuellt i framtiden, exempelvis rivningsspill. Avfallskoderna behöver inte anges i tillståndsramen, endast avfallstypen.

Sökanden medger att anmäla nya avfallskoder i god tid, men bestrider kravet att tillsynsmyndigheten ska meddelas senast två månader innan en ny typ av avfall avses tas emot. Miljöbalkens tidskrav avseende anmälningsärenden på sex veckor borde vara tillräcklig även för anmälan av ny avfallskod. De avfallskoder som har godkänts av tillsynsmyndigheten kommer att listas i egenkontrollprogrammet.

Sökanden ifrågasätter behovet av villkor avseende skriftliga rutiner för mottagningskontroll eftersom detta redan regleras i 7 kap. avfallsförordningen.

Utsläpp till luft

Det är inte säkert att det går att få en tillförlitlig kontinuerlig mätning av svavelväte då det rör sig om så låga nivåer. Efterförbränningen fungerar normalt sett stabilt och säkert och inga överskridanden har skett under många år. Värdet ligger normalt sett under detektionsgränsen 1 mg/Nm^3. Sökanden föreslår istället följande formulering av villkor 4:

- Svavelväte i smältugnsgaserna ska förbrännas. Halten svavelväte får överstiga 2 mg/m^3 normal torr gas under högst 2 % av drifttiden per månad. Samma halt får inte överskridas under mer än 2 % av drifttiden per år. Villkoret ska kontrolleras genom att halten mäts minst tre gånger per år och redovisas som ett årsmedelvärde samt att tid då halten överskrids jämfört med drifttid mäts kontinuerligt och redovisas som ett årsmedelvärde.

Sökanden motsätter sig Länsstyrelsens sänkning av utsläppshalten av SO_2. BAT-slutsatserna tillåter 1 400 mg/Nm^3 vid produktion med cementbriketter eller återvinning av slagg eller 400 mg/Nm^3 vid produktion utan återvinning. Sökandens föreslagna villkor motsvarar utsläpp på en nivå av 173 mg/Nm^3. Den tekniska livslängden på utrustningen kan inte garanteras och om en annan typ av svavelrening i framtiden är aktuell är det inte säkert att samma reningsgrad kan erhållas. Nuvarande metod innebär att ett kondensat med natriumsulfat uppkommer som i dagsläget omhändertas som avfall i utlandet där det deponeras. Om denna hanteringsmöjlighet upphör kan sökanden inte garantera att det går att ha kvar denna reningsteknik. Sökandens målsättning att öka andelen återvunnet material i sin produktion kan också komma att bidra till variationer i utsläpp, både när det gäller NOx och SO_2.

Sökanden anser därför att den föreslagna utsläppsgränsen ska kvarstå i villkor 6, men med en revidering gällande mätfrekvens i enlighet med miljö- och stadsbyggnadsnämndens yttrande enligt följande:

- Utsläppen av svavel från smältugnen får inte överstiga 3 kg SO_2 per timme. Villkoret ska kontrolleras genom mätning minst tre gånger per år och redovisas som ett årsmedelvärde.

Sökanden godtar även samma justering avseende mätfrekvens för utsläpp i villkorsförslag 2, 4, 7 och 8 i enlighet med miljö- och stadsbyggnadsnämndens yttrande.

Sökanden bestrider även Länsstyrelsens förslag om undersökning av alternativa bindemedel. Detta är en viktig aspekt inom produktionen och sökanden arbetar kontinuerligt med frågan. Utvecklingen av bindemedel är dock mycket affärskritisk och ur konkurrenssynpunkt inte något som sökanden vill dela med sig av i en miljörapport. De resultat som utvecklingsarbetet medför gällande utbyte av

bindemedel redovisas i miljörapporten som en del av arbetet inom kemikaliesubstitution.

Utsläpp till vatten

Sökanden bekräftar att tvättvattnet nu har separerats från dräneringstanken, vilket minskar risken för bräddning. Utgående vatten från dräneringstanken är inte något som bör villkoras i tillståndet utan bör istället hanteras direkt med VA-huvudman. Sökanden motsätter sig att villkor skrivs baserat på en specifik publikation i enlighet med Hässleholm Miljö AB:s yttrande, då denna kan komma att ändras utanför tillståndets ramar.

Dagvatten kontrolleras redan idag med regelbundenhet inom befintligt egenkontrollprogram. Sökanden anser inte att det är nödvändigt att föreskriva ett villkor avseende detta, utan detta kan hanteras inom delegationen till tillsynsmyndigheten.

Avseende delegation till tillsynsmyndigheten gällande utformning av fördröjning av dagvatten på det utökade verksamhetsområdet accepterar sökanden villkorsförslaget.

Resurshushållning

Sökanden medger i huvudsak Länsstyrelsens förslag till villkor avseende energihushållning. Sökanden omfattas av lagen om energihushållning och har för avsikt att i enlighet med den uppdaterade lagstiftningen införa ett tillägg till miljöledningssystemet som omfattar energikartläggning. Sökanden anser att kraven från tillsynsmyndigheten vad gäller energiåtgärder likriktas med vad som krävs inom övrig lagstiftning. Detta avses redovisas vid tillsynsbesök minst var fjärde år. Sökanden föreslår därför följande justering av villkor 17:

- Sökanden ska senast två år efter att detta tillstånd har tagits i anspråk ge in en energihushållningsplan till tillsynsmyndigheten. Av planen ska framgå vilka åtgärder som är tekniskt möjliga att genomföra, samt kostnaderna, energibesparingen och klimatpåverkan för dessa. I redovisningen ska ingå kostnadskalkyler omfattande åtminstone total investeringskostnad och återbetalningstid. Åtgärdsplanen ska därefter revideras fortlöpande och vart fjärde år, eller med annat intervall som uppkommer inom aktuell lagstiftning, lämnas in till tillsynsmyndigheten.

Risk och säkerhet

Installation av avstängningsventiler för dagvattnet är i slutskedet och sökanden medger det reviderade villkor 10 som Länsstyrelsen föreslagit.

För att förhindra infiltration krävs det att sökanden utreder behovet vid ett lämpligt tillfälle då lagerytan är tillräckligt tillgänglig, för att se vilka vägar vattnet rinner. Om utredningen visar att volymen släckvatten som anges i släckvattenutredningen kan hållas inom hårdgjort område utan att rinna över, bedöms åtgärd med kanter inte vara aktuell. Sökanden är villig att uppföra hinder om det visar sig finnas behov, men det bör inte vara specifikt stenkanter utan vilken åtgärd som helst som motverkar infiltration i mark. Detta skulle exempelvis röra sig om omasfaltering för att förändra fallet vid behov. Sökanden anser inte att ett specifikt villkor gällande infiltration till mark är nödvändigt då släckvattenvillkoret i övrigt täcker detta. I det fall Miljöprövningsdelegationen inte är enig med sökandens uppfattning, anser sökanden att en genomförandetid på 12 månader är mer rimlig för att ge möjlighet för utredningen enligt ovan. Sökanden föreslår följande justerade villkorsförslag avseende hantering av släckvatten:

- Släckvatten och andra släckmedel ska samlas in och omhändertas på ett miljömässigt godtagbart sätt. Hanteringen ska ske på sådant sätt att det inte kan förorena recipienten eller grundvattnet eller på annat sätt orsaka olägenhet.

Sökanden kommer att uppdatera insatsplanen i enlighet med räddningstjänstens yttrande när avstängningsventilerna är installerade.

Maximal mängd diesel i cisternen är systemmässigt begränsad till 4,5 m^3. Påfyllningen styrs med pejling och tanken fylls aldrig över denna nivå. Invallningen är därför tillräcklig för ändamålet.

Buller

Sökanden medger att dagvärdet 45 dB(A) ska gälla dagtid på lör-, sön- och helgdag, men vidhåller att nattvärdet ska ha en marginal till det i bullerutredningen framräknade värdet 40 dB(A) som helt saknar marginal. Mark- och miljödomstolen i Vänersborg har i dom den 18 oktober 2022, mål M 3718-15 för Gruvöns bruk bedömt en marginal av 2 dB(A) som rimlig.

Angående momentant buller är Länsstyrelsens justering av nattetid korrekt.

Sökandens uppfattning är att det är gängse praxis att transporter inom verksamhetsområdet inkluderas i bullerutredningar och att detta inte särskilt behöver anges i villkoret.

Transporter

Transporter genom tätorten är inte den primära rutten, med hänsyn till Trafikverkets yttrande. Sökanden uppmuntrar åkerierna att använda den primära vägen österut till väg 23, men har inte rådighet över enskilda chaufförers val av rutt.

Utökning av verksamhetsområde

Sökanden medger kravet på tidsbegränsning för avverkning, men kan inte medge den föreslagna skrivningen för skyddsåtgärder. Det är inte möjligt att lämna trädstammar inom sökandens verksamhetsområde då ytorna behövs som lagerutrymme. Det är inte heller lämpligt att lägga trädstammar i utkanterna då det kan dra till sig olika typer av djur. Sökanden anser att eventuella trädstammar istället ska läggas i naturmiljö med marginal till avsedda lagerytor för att fungera som en effektiv faunadepå för diverse djur, men sökanden har inte rådighet över omgivande mark. Sökanden föreslår därför följande justering av villkorsförslaget:

- När det utökade verksamhetsområdet tas i anspråk ska sökanden verka för att minst tio trädstammar som tas ner ska lämnas kvar i närområdet för biologisk mångfald. Placering av dessa ska bestämmas i samråd med tillsynsmyndigheten.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Prövningsunderlaget

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen bedömer att miljökonsekvens-beskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken och att den utgör ett tillräckligt underlag för att göra en samlad bedömning av den planerade verksamhetens inverkan på miljön, människors hälsa och hushållningen med naturresurser.

Miljöprövningsdelegationen anser att miljökonsekvensbeskrivningen kan godkännas och att miljöbedömningen kan slutföras.

Statusrapport

Miljöprövningsdelegationen bedömer att bifogad statusrapport uppfyller kraven i 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen.

Miljöprövningsdelegationen instämmer i sökandens bedömning att risken för föroreningsskada på utökningsområdet, som ska användas som lagerutrymme för färdiga produkter, är begränsad. Sökanden har angett att man kommer att genomföra en statusrapport även för denna del under 2026. Miljöprövningsdelegationen godtar utifrån detta att utökningsområdet inte är inkluderat i den bifogade statusrapporten.

Tillåtlighet

Frågor i ärendet

För att kunna avgöra om sökt tillstånd kan meddelas behöver Miljöprövningsdelegationen ta ställning till om det kan anses vara en lämplig lokalisering av den utökade verksamheten, hur verksamhetens utsläpp till vatten och luft påverkar miljökvalitetsnormerna, om verksamheten medför en oacceptabel risk för omgivningen samt om verksamheten kan anses uppfylla kraven på bästa tillgängliga teknik.

Lokalisering och planfrågor

Enligt 2 kap. 6 § miljöbalken ska det för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön, i den utsträckning det inte kan anses orimligt enligt 2 kap. 7 § samma balk.

Ett tillstånd får enligt 2 kap. 6 § miljöbalken inte ges i strid med en detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen. Små avvikelser får dock göras, om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas. Den verksamhet som avses i tillståndet strider inte mot gällande detaljplan.

Av 2 kap. 6 § miljöbalken framgår också att vid tillståndsprövning enligt 9 kap. ska bestämmelserna i 3 och 4 kap. tillämpas endast i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden.

Verksamheten kommer delvis att ta ny mark i anspråk och även om området omfattas av en äldre detaljplan avsedd för industri bedömer Miljöprövningsdelegationen att det ska anses medföra en ändrad markanvändning eftersom markområdet inte tidigare nyttjats som industrimark. Detta innebär att 3 och 4 kap. miljöbalken ska tillämpas vid denna prövning i den del som avser utökningsområdet.

Verksamheten innebär inte risk för påtaglig skada på något riksintresse, däremot kan vissa identifierade natur- och kulturvärden påverkas inom utökningsområdet. Påverkan bedöms dock vara begränsad. Det finns inga områden som är skyddade enligt Natura 2000 i närheten. Lokaliseringen av sökanden verksamhet till denna fastighet strider enligt Miljöprövningsdelegationens uppfattning inte mot bestämmelserna i 3 kap. och 4 kap. miljöbalken om hushållning med mark och vatten.

Med anledning av det ovanstående anser Miljöprövnings-delegationen att lokaliseringen av verksamheten är godtagbar, under förutsättning att avverkning inte sker under fåglarnas häckningssäsong.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Tillstånd får inte lämnas till en verksamhet som medför att en miljökvalitetsnorm inte följs, att statusen försämras på ett otillåtet sätt eller att uppnåendet av normen äventyras enligt 5 kap. 2 - 4 §§ miljöbalken.

Det processavloppsvatten som uppkommer återanvänds till stor del i verksamheten, även om en mindre mängd i dagsläget bräddar och avleds till det kommunala spillvattennätet. Detta ska dock ha åtgärdats genom att tvättvatten inte längre avleds till dräneringstanken. Dagvatten och visst dräneringsvatten som uppkommer inom området avleds till dagvattennätet. Detta vatten innehåller föroreningar i form av bl.a. COD och BOD, formaldehyd, fenol, fosfor och ammoniumkväve.

Miljöprövningsdelegationen bedömer utifrån det sökanden redovisat att utsläppet till vatten inte leder till någon försämring av vattenförekomstens status och inte heller försämrar möjligheterna att uppnå miljökvalitetsnormerna. Vid en sammantagen bedömning anser Miljöprövningsdelegationen att det i detta avseende inte framkommit något som hindrar att tillstånd meddelas.

Miljökvalitetsnormer för luft

I fråga om miljökvalitetsnormer för annat än vatten ska tillståndsmyndigheten tillämpa 5 kap. 5 § miljöbalken vid prövning.

Verksamheten ger upphov till utsläpp av bl.a. NOx, stoft, SO_2, H_2S, ammoniak, formaldehyd och fenoler till luft. Enligt sökandens beräkningar medför utsläppen dock inte att miljökvalitetsnormerna för luft riskerar att överskridas i Hässleholms tätort.

Inte heller i detta avseende har det framkommit något som hindrar att tillstånd meddelas.

Risk och säkerhet

Vid anläggningen finns en stor brandrisk dels genom processen i sig och genom hanteringen av gasol. Det finns också en risk för spridning av giftig ammoniak vid läckage av ammoniaklösning. I underlaget finns en rad konsekvens- och sannolikhetsbegränsande åtgärder redovisade, men sökanden har inte uttryckligen angett att man avser att vidta samtliga åtgärder, särskilt med avseende på gasolcisternen. Miljöprövningsdelegationen anser dock att detta kan följas upp inom den löpande tillsynen. Miljöprövningsdelegationen vill påpeka att även om gasolcisternen hyrs in via ett annat bolag ingår den i sökandens verksamhet och faller därmed under sökandens ansvarsområde.

Med bakgrund av detta bedömer Miljöprövningsdelegationen att verksamheten inte medför någon risk för omgivningarna som inte kan tolereras och inte heller i denna del har det framkommit något hinder mot att tillstånd meddelas.

Bästa tillgängliga teknik

Av 1 kap. 13 § industriutsläppsförordningen följer att slutsatser om bästa tillgänglig teknik (Best Available Technique) ska användas som referens vid tillståndsprövning. Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten, om den bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i ansökan vidtas, kommer att bedrivas i huvudsak i enlighet med bästa tillgängliga teknik.

Tidsbegränsning

Enligt 16 kap. 2 § miljöbalken får ett tillstånd ges för begränsad tid. Länsstyrelsen anser att sökandens tillstånd ska tidsbegränsas för att

begränsa sökandens användande av koks eftersom det medför ett omfattande utsläpp av fossil koldioxid. Enligt 16 kap. 2 c § miljöbalken är dock Miljöprövningsdelegationen förhindrad att begränsa användande av fossila bränslen i syfte att begränsa utsläppen av koldioxid om verksamheten omfattas av lag (2020:1173) om vissa utsläpp av växthusgaser. Därmed kan tillståndet inte tidsbegränsas av detta skäl. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att sökanden behöver fortsätta att arbeta för att kostnadseffektivt minska utsläppen av koldioxid inom ramen för handel med utsläppsrätter.

Tillståndets omfattning

Av 22 kap. 25 a § miljöbalken ska en dom som omfattar tillstånd att behandla avfall innehålla uppgifter om avfallstyper och mängder av avfall som får behandlas. Miljöprövningsdelegationen anser att detta ska framgå som en del av tillståndets omfattning, det vill säga tillståndsramen, och det inte är lämpligt att reglera detta i ett villkor.

Miljöprövningsdelegationen bedömer dock att det är rimligt att även andra liknande avfallsslag än de som är redovisade i ansökan kan få behandlas, för att möjliggöra återvinning i en större utsträckning.

Avfallsslagen ska dock vara lämpliga att använda som råvara i processen, det vill säga att de ska vara mineraliska. För att inte andra miljöeffekter ska riskera att uppkomma till följd av de nya avfallsslagen, ska dessa ha motsvarande egenskaper som de som redovisats i ansökan. Med motsvarande egenskaper avses här avfallets kemiska, fysikaliska, toxiska och miljöfarliga egenskaper. Nya avfallsslag får endast tas emot efter godkännande av tillsynsmyndigheten.

Motivering av villkor

Tillämpliga bestämmelser

Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska enligt försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Kravet gäller enligt 2 kap.

7 § första stycket miljöbalken i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla det. Vid denna bedömning ska särskilda hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder. Trots första stycket ska de krav ställas som behövs för att följa 5 kap. 4 och 5 §§.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att följande villkor ska föreskrivas för tillståndet.

Villkor 1 – det allmänna villkoret

Det allmänna villkoret omfattar det som sökanden har beskrivit och åtagit sig i ansökningshandlingarna, inklusive kompletteringar och yttranden, och som inte regleras av andra bestämmelser eller villkor i tillståndet.

Villkor 2 – nya avfallsslag

Innan ett nytt mineraliskt avfallsslag får tas emot ska detta godkännas av tillsynsmyndigheten, vilket framgår av tillståndsramen. Villkoret reglerar vilken information som ska lämnas till tillsynsmyndigheten och när informationen senast ska lämnas in. Villkoret är utformat i enlighet med Länsstyrelsens förslag, men med sökandens justering av inom vilken tid som informationen ska lämnas in.

Då avfallet som får tas emot ska ha motsvarande egenskaper som det som redovisats, finns det enligt Miljöprövningsdelegationens bedömning inte något behov av delegation till tillsynsmyndigheten att föreskriva villkor avseende mottagande av nya avfallsslag.

Villkor 3 – gaser från smältugn

Villkoret föreskrivs i huvudsak enligt sökandens justerade yrkande. En hög skorsten medför att luktande och skadliga ämnen sprids ut snabbare och inte medför skada eller olägenhet för närboende eller miljön. För att säkerställa att smältugnsgaserna minst genomgår partikelrening vid bortfall i efterförbränningen ska grovavskiljning ske i cyklon eller motsvarande.

Villkor 4 – stoft från smältugn

Stoft och partiklar kan medföra skada på människors hälsa och det finns därför skäl att reglera utsläppshalter från anläggningen. Villkoret föreskrivs i huvudsak i enlighet med sökandens förslag.

Villkor 5 – svavelväte från smältugn

Sökanden har föreslagit ett villkor som reglerar en utgående halt och en tid under vilken denna halt får överskridas. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det inte är en lämplig reglering då det krävs kontinuerlig mätning av god kvalitet för att kunna avgöra om villkoret uppfylls. Sökanden har angett att det inte är möjligt att genomföra kontinuerlig mätning av svavelväte. Det förslag sökanden lämnat i sitt bemötande medför fortsatt ett behov av kontinuerlig mätning, varför inte heller detta villkorsförslag är möjligt.

Enligt Giftinformationscentralen ligger lukttröskeln för svavelväte på 0,01 – 0,3 ppm medan de irriterande och toxiska effekterna uppkommer först vid 150 ppm. Kraftig lukt uppkommer vid 20 – 30 ppm, vilket motsvarar ca 30 mg/m^3. De uppmätta halterna direkt efter smältugnens filter uppgår till högst 1 mg/m^3 i dagsläget och Miljöprövningsdelegationen bedömer därför att verksamhetens utsläpp av svavelväte inte medför en hälsorisk för närboende, utan kan snarare medföra luktolägenheter.

Miljöprövningsdelegationen bedömer därför att det är lämpligare att föreskriva att utgående halt ska kontrolleras vid utsläppspunkten från anläggningen, istället för direkt efter smältugnen. Av sökandens redovisning framgår att halten svavelväte i denna punkt är en tiopotens lägre än efter smältugnen. Miljöprövningsdelegationen bedömer att en högsta utsläppshalt om 2 mg/Nm^3 som årsmedelvärde är rimlig, vilket ger sökanden en god marginal att innehålla villkoret utan att utsläppet medför olägenhet för människors hälsa.

Villkor 6 – svaveldioxid från smältugn

Av sökandens redovisning framgår att det finns en stor marginal till det föreslagna villkoret. Utsläpp av SO_2 är skadligt för miljön och människors hälsa, bland annat genom sin försurande effekt. De BAT-slutsatser som är aktuella för anläggningen medför endast ett minimikrav och en prövning ska ske i varje enskilt fall. Med anledning av detta finns det skäl att skärpa utsläppskravet i enlighet med Länsstyrelsens förslag.

Utsläppshalten fastställs baserat på den anläggningsutformning och de förutsättningar som beskrivs i ansökan. Att medge en större marginal för att reningsanläggningen i framtiden kan komma att

bytas ut mot en annan, än så länge oidentifierad, typ av reningsanläggning med potentiellt lägre reningsgrad är inte rimligt. I det fall ett byte av reningsanläggning i framtiden medför en lägre reningsgrad, behöver en prövning ske av detta i särskild ordning.

Villkor 7 – kväveoxider från smältugn

Utsläpp av NOx medför en påverkan på miljön och människors hälsa, bland annat genom sin försurande effekt och att kvävenedfall bidrar till övergödningen. Utsläpp av NOx bidrar också till bildande av marknära ozon. Det finns därför skäl att begränsa utsläppen så långt som möjligt. Villkoret föreskrivs i huvudsak i enlighet med sökandens justerade förslag.

Villkor 8 – gaser från spinnkammare

Villkoret reglerar utsläpp från spinnkammaren och föreskrivs i huvudsak i enlighet med sökandens justerade yrkande. Även om det totala utsläppet av ammoniak från verksamheten potentiellt kan bli stort, bedömer Miljöprövningsdelegationen att det inte är skäligt att för närvarande ställa krav på ytterligare rening då den beräknade kostnaden för ammoniakrening är mycket hög per kilo.

Villkor 9 – härdugnsgaser

Villkoret reglerar rening av härdugnsgaser och föreskrivs i enlighet med sökandens yrkande. En hög temperatur säkerställer att framför allt organiska ämnen bryts ned innan härdugnsgaserna släpps ut till omgivningarna.

Villkor 10 – avstängningsventiler dagvattennät

För att kunna samla upp släckvatten inom området och även vid behov kunna stänga av ledningsnätet vid läckage och spill, har installation av avstängningsventiler på dagvattennätet identifierats som en skyddsåtgärd. Sökanden har angett att installation av dessa pågår och att arbetet vid tiden för bemötandet var i sitt slutskede. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är en viktig åtgärd för att skydda vattenmiljön och anser därför att den ska föreskrivas i villkor. Då installationen är i slutfasen bedömer Miljöprövningsdelegationen att det inte finns behov av att föreskriva någon tid inom vilken åtgärden ska vara genomförd i enlighet med Länsstyrelsens förslag.

Villkor 11 – fördröjning av dagvatten

För att kunna nyttja utökningsområdet som lageryta behöver detta hårdgöras, vilket innebär att det kommer uppkomma ytterligare dagvatten på detta område. Sökanden har föreslagit att fördröjning av dagvatten ska anordnas inom området. Länsstyrelsen har föreslagit att utformningen av detta ska göras i samråd med tillsynsmyndigheten, vilket sökanden har medgivit. Villkoret ska även kompletteras med en delegation till tillsynsmyndigheten att vid behov föreskriva villkor kopplade till fördröjning av dagvatten inom utökningsområdet.

Villkor 12 – kemikalier och avfall

Utsläpp till mark och vatten av kemiska produkter och avfall kan medföra allvarliga konsekvenser för miljön och för människors hälsa. Det är enligt Miljöprövningsdelegationen nödvändigt att ha en hög skyddsnivå för att förhindra denna typ av utsläpp. Hantering och lagring ska därför ske så att sådana utsläpp inte kan ske och att eventuellt spill och läckage kan samlas upp och omhändertas på ett miljömässigt lämpligt sätt. Villkor fastställs enligt vad som är praxis för den här typen av verksamhet och som kan anses vara skäligt.

Då viss förvaring sker utomhus är det av vikt att behållare förvaras med påkörningsskydd och skydd mot nederbörd så att regnvatten inte ansamlas i invallningar och liknande.

Miljöprövningsdelegationen anser att det inte kan ses som självklart att en dubbelmantlad cistern är acceptabel som sekundärt skydd, utan detta får bedömas från fall till fall vilket lämpligen görs inom ramen för den löpande tillsynen av anläggningen.

Villkor 13 – buller

Buller kan vara en olägenhet för människors hälsa och miljön och det kan upplevas som särskilt störande nattetid. Bullervillkoret fastställs i enlighet med Naturvårdsverkets riktvärden för industribuller och med vad som är praxis för liknande verksamheter. Sökanden har visat att man kan innehålla Naturvårdsverkets riktvärden.

En bullerberäkning en beräkning av ett värsta tänkbart scenario, där alla ljudalstrande delar genererar buller samtidigt och i alla riktningar. Beräkningsförfarandet i sig innebär således normalt en marginal i förhållande till de buller som verkligen uppkommer. Detta

är också något som sökande själv framhållit.
Miljöprövningsdelegationen bedömer även att det buller som uppkommer från verksamheten, typiskt sett är sådant buller som vid behov kan åtgärdas relativt enkelt, t.ex. bullerdämpning av fläktar och liknande. Det finns därför enligt Miljöprövningsdelegationen inte något skäl att frångå praxis och medge en högre bullernivå.

Villkor 14 – olägenheter

Villkoret är föreskrivet i huvudsak i enlighet med sökandens yrkande, dock med vissa justeringar. Enligt 9 kap. 3 § miljöbalken definieras olägenhet för människors hälsa som en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig. Definitionen medför att det krävs en viss nivå av störning och varaktighet för att en företeelse ska anses vara en olägenhet. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det åligger sökanden att bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att olägenheter undviks och inte bara minimeras. Om olägenheter ändå uppkommer är det skäligt att kräva att dessa olägenheter upphör. Detta gäller oavsett omfattningen på olägenheten, det vill säga inte bara olägenheter av betydelse. Åtgärder ska vidtas i samråd med tillsynsmyndigheten som också ska ges delegation att vid behov föreskriva villkor i frågan. Vilka krav som då kan ställas får bedömas i förhållande till rimlighetsavvägningen i 2 kap. 7 § miljöbalken.

Villkor 15 – hantering av avfall

Sökanden hanterar stora mängder processavfall och kommer att hantera avfall som råvara inom verksamheten. Det är viktigt att detta hanteras på ett sätt som inte riskerar att förorena omgivningarna. Villkoret är i huvudsak föreskrivet i enlighet med sökandens förslag, men med Länsstyrelsens justering i den del som avser avfallshierarkin. Detta framgår redan av gällande lagstiftning och enligt Miljöprövningsdelegationens bedömning finns inget skäl att föreskriva ett särskilt villkor avseende denna del.

Villkor 16 – energihushållningsplan

Enligt 2 kap. 5 § miljöbalken ska alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd hushålla med råvaror och energi.
Verksamheten är mycket energiintensiv och använder till viss del fossila bränslen i processen. Det är därför av största vikt att sökanden arbetar aktivt med energihushållande åtgärder. Eftersom

anläggningen är komplex är det lämpligt att arbetet sker successivt med hjälp av en energihushållningsplan. Tillsynsmyndigheten ska ges möjlighet att vid behov föreskriva villkor avseende åtgärder baserade på energihushållningsplanen. Vilka krav som kan ställas får bedömas i förhållande till rimlighetsavvägningen i 2 kap. 7 § miljöbalken. För att 2 kap. miljöbalken ska få genomslag krävs dock att dessa avvägningar inte görs enbart utifrån företagsekonomiska kriterier (se t.ex. MÖD 2020:17). Det är således upp till tillsynsmyndigheten att avgöra vad som kan anses vara rimliga åtgärder. Det ska därför anges i villkoret att åtgärderna ska redovisas oavsett avskrivningstid.

Vad gäller kopplingen till lag (2014:266) om energikartläggning i stora företag anser Miljöprövningsdelegationen följande. Lagen får anses vara ett minimikrav avseende energikartläggningar och fokuserar i huvudsak på att sådana ska genomföras inom vissa tidsintervaller. Miljöbalkens allmänna hänsynsregler gäller utöver denna lag. Det bör inte heller finnas hinder för sökanden att inkludera fler uppgifter än de som anges i lagen i det fall sökanden vill samordna arbetet.

Villkor 17 – hantering av släckvatten

Släckvatten och släckmedel kan innehålla föroreningar som kan vara skadliga för människors hälsa och miljön och det är därför viktigt att dessa samlas upp och omhändertas så att inte förorening av omgivningarna sker. Villkoret föreskrivs i huvudsak enligt sökandens förslag. Miljöprövningsdelegationen anser att frågan om beredskapsplan (även i enlighet med sökandens villkorsförslag 19) lämpligast hanteras inom ramen för räddningstjänstens tillsyn och därmed inte bör föreskrivas i villkor.

Villkor 18 – avverkning av träd

Genom dom den 1 augusti 2025 (C-784/23) har EU-domstolen förtydligat att förbuden i 4 § artskyddsförordningen (2007:245) gäller samtliga vilda fågelarter, och inte enbart mer ovanliga arter i enlighet med den tidigare svenska tolkningen. Enligt sökandens naturvärdes- och artinventering framgår att det finns flera olika arter av fåglar i området. Det finns därför skäl att ställa krav på att träd som kan innehålla bon och ägg inte avverkas under fåglarnas häckningsperiod, oaktat vilka arter det rör sig om. Villkoret föreskrivs i enlighet med Länsstyrelsens förslag, vilket sökanden har accepterat.

Villkor 19 – skydd mot infiltration

I släckvattenutredningen föreslås anläggande av stenkanter som en åtgärd för att skydda icke hårdgjorda ytor så att förorenat släckvatten (samt även större läckage och spill) inte kan infiltrera i mark på dessa. Sökanden har angett att man behöver utreda behovet vidare, vilket endast kan göras när de ytor som ska samla upp släckvatten är tomma. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är rimligt att sökanden fortsatt utreder behovet av stenkanter, men att detta ska göras i samråd med tillsynsmyndigheten, som också ska ges delegation att vid behov föreskriva villkor avseende begränsning av infiltration baserat på utredningen.

Villkor 20 – kontrollprogram

Ett kontrollprogram syftar till att säkerställa att det finns tydliga rutiner för hur, när och med vilken frekvens kontroller av sådana faktorer som kan påverka miljön eller människors hälsa ska utföras. Särskilt viktigt är att ha rutiner för kontroll av de villkor som gäller för verksamheten.

Val av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod sker lämpligast inom ramen för tillsynen.

Villkor 21 – avveckling

Det är av vikt att avveckling av hela eller väsentliga delar av verksamheten sker på ett sätt som minimerar risker för människors hälsa och miljön. Av denna anledning ska en plan upprättas så att tillsynsmyndigheten har möjlighet att kontrollera arbetet med att avveckla hela eller delar av verksamheten. Planen bör minst innehålla hantering av de frågor som i störst utsträckning kan ge upphov till skadeverkningar i samband med avveckling såsom hur kemiska produkter och avfall ska omhändertas. Planen ska även innehålla förslag till undersökningar av eventuella föroreningar som verksamheten har, eller kan ha gett upphov till. Eventuella avhjälpandeåtgärder regleras inte genom detta tillstånd utan blir en fråga för tillsynsmyndigheten vid tillämpning av 10 kap. miljöbalken.

Övriga villkorsfrågor

Avseende resurshushållning och produktval finner Miljöprövningsdelegationen inte anledning att föreskriva särskilda villkor, utöver ovanstående villkor avseende energihushållning. Miljöprövningsdelegationen anser inte att det finns ett särskilt

behov att föreskriva att utredningar kring nya bindemedel ska redovisas särskilt på det sätt Länsstyrelsen förslag, utan detta kan hanteras i den ordinarie miljörapporteringen. Frågorna hanteras lämpligen i den löpande tillsynen.

Då det inte förekommer utsläpp av processavloppsvatten till det kommunala spillvattennätet, med undantag från tidigare bräddningar från dräneringstanken, anser Miljöprövningsdelegationen att det inte finns skäl att föreskriva något villkor avseende detta, i enlighet med VA-huvudmannens yrkande.

Sökanden har föreslagit villkor avseende beredskapsplan och transportplan. Som framgår ovan anser Miljöprövningsdelegationen att frågan om beredskap lämpligen hanteras i räddningstjänstens tillsyn.

Sökanden har redovisat transportsituationen till och från anläggningen. Då de aktuella vägarna är anpassade för tunga transporter och transporterna i huvudsak inte passerar bostäder, bedömer Miljöprövningsdelegationen att det inte finns något behov av att föreskriva ett särskilt villkor avseende transportplan. Frågan hanteras lämpligen i den löpande tillsynen.

Sökanden har även föreslagit att ett villkor föreskrivs avseende minimering, sortering och återvinning av avfall. Miljöprövningsdelegationen bedömer inte att det finns något skäl att särskilt reglera frågan, då detta redan framgår av t.ex. 2 kap. 5 § miljöbalken och avfallsförordningen.

Delegationer

Av 19 kap. 5 § miljöbalken, jämförd med 22 kap. 25 § miljöbalken, framgår att Miljöprövningsdelegationen får överlåta åt tillsynsmyndigheten att besluta villkor av mindre betydelse.

- *Utformning av fördröjning av dagvatten på utökningsområdet enligt villkor 11* – Miljöprövningsdelegationen bedömer att det kan finnas behov av fördröjning av dagvatten när nya ytor hårdgörs, men bedömer att det är en mindre fråga som tillsynsmyndigheten vid behov kan föreskriva villkor om.
- *Åtgärder vid luktolägenheter enligt villkor 14* – Av redovisningen framgår att det inte framförts några klagomål

på lukt, men att det potentiellt kan förekomma luktande ämnen (t.ex. svavelväte). Miljöprövningsdelegationen bedömer därför att frågan är av mindre betydelse som kan överlåtas till tillsynsmyndigheten att föreskriva villkor om.

- *Rimliga energihushållningsåtgärder enligt villkor* 16 – Som framgår ovan av motiveringen till villkor 16 ger energihushållande åtgärder bäst effekt när de kan genomföras successivt. Frågan om energihushållning behöver därför hanteras inom ramen för den löpande tillsynen. Även om verksamhetens energianvändning i sig inte kan anses vara en mindre fråga, har Mark- och miljööverdomstolen bedömt att det trots det är lämpligt att överlåta åt tillsynsmyndigheten att besluta om energihushållningsåtgärder (se t.ex. MÖD 2009:17 och 2011:23). Åtgärderna ska utgå från det som framgår av sökandens energihushållningsplan och en rimlighetsavvägning enligt 2 kap. 7 § miljöbalken ska göras vid villkorsskrivningen.

- *Anläggning av stenkanter eller andra begränsande åtgärder enligt villkor* 18 – Sökanden har redovisat att det finns möjlighet att samla upp släckvatten inom området, men av släckvattenutredningen anges åtgärder som begränsar potentiell infiltration i mark. Miljöprövningsdelegationen bedömer att detta är en mindre fråga som tillsynsmyndigheten kan ges möjlighet att föreskriva villkor om.

- *Åtgärder för minimering av bräddning från dräneringstank till det kommunala spillvattennätet* – Av sökandens beskrivning framgår att det normalt sett inte sker någon avledning av processavloppsvatten till spillvatten. Viss bräddning från dräneringstanken har dock skett tidigare, men åtgärder är vidtagna för att minska risken. Det kan i framtiden finnas behov av ytterligare åtgärder för att minska risken för bräddning, t.ex. till följd av klimatförändringar och uppkomst av mer dräneringsvatten, men Miljöprövningsdelegationen bedömer att detta är en mindre fråga som tillsynsmyndigheten kan föreskriva villkor om.

- *Hantering av dagvatten inom området* – Sökanden har redovisat att det förekommer föroreningar i det dagvatten

som lämnar området, men att dessa inte riskerar att påverka miljökvalitetsnormerna i recipienten. Frågan om hantering av dagvatten inom området är enligt Miljöprövningsdelegationen inte av betydelse för verksamhetens tillåtlighet, men det kan trots detta i framtiden finnas behov av att reglera dagvattenutsläppen från anläggningen. Miljöprövningsdelegationen bedömer att detta dock är en mindre fråga om tillsynsmyndigheten vid behov kan föreskriva villkor om.

- *Kontroll av verkningar från verksamheten med angivande av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod* – Mätmetoder, mätfrekvenser och utvärderingsmetoder (med undantag för vad som särskilt anges som minimikrav i villkoren ovan) är typiskt sett en fråga av mindre karaktär som tillsynsmyndigheten kan ges möjlighet att föreskriva villkor om.

Igångsättningstid

Miljöprövningsdelegationen anser att tre år är en rimlig tid för igångsättning.

Verkställighetsförordnande

Sökanden har yrkat att tillståndet ska få tas i anspråk även om tillståndsbeslutet inte har fått laga kraft. Enligt praxis ska man vara restriktiv vid medgivande av verkställighet och endast medge det i sådana fall då det inte finns några motstående intressen och det verkligen är motiverat. Vad sökanden har anfört om verkställighetsförordnande för att möjliggöra en utökning av produktionen vid anläggningen är enligt Miljöprövningsdelegationen inte skäl nog för att verkställighet ska medges.

Sammanfattning

Vid en slutlig och samlad bedömning anser Miljöprövningsdelegationen att det inte föreligger hinder mot att bevilja sökanden sökt tillstånd. Den planerade verksamheten strider inte mot miljöbalkens mål och tillåtlighetsregler, förutsatt att verksamheten bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och att de åtgärder som redovisas i övrigt i ansökan vidtas. Verksamheten har visserligen påverkan på miljön i olika avseenden, t.ex. utsläpp till luft, risk för brand och explosion, utsläpp till vatten och buller.

Miljöprövningsdelegationen bedömer dock att rimliga försiktighetsmått och åtgärder kommer att vidtas för att minska miljöpåverkan. Verksamheten motverkar inte möjligheten att uppfylla miljöbalkens mål samt de nationella och regionala miljömålen.

Beslut i ärendet har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Skåne. I beslutet har deltagit Sara Lundquist, ordförande och Åsa Hedmark, miljösakkunnig. Föredragande i ärendet har varit Anna Kristoffersson, Länsstyrelsens miljöskyddsavdelning.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

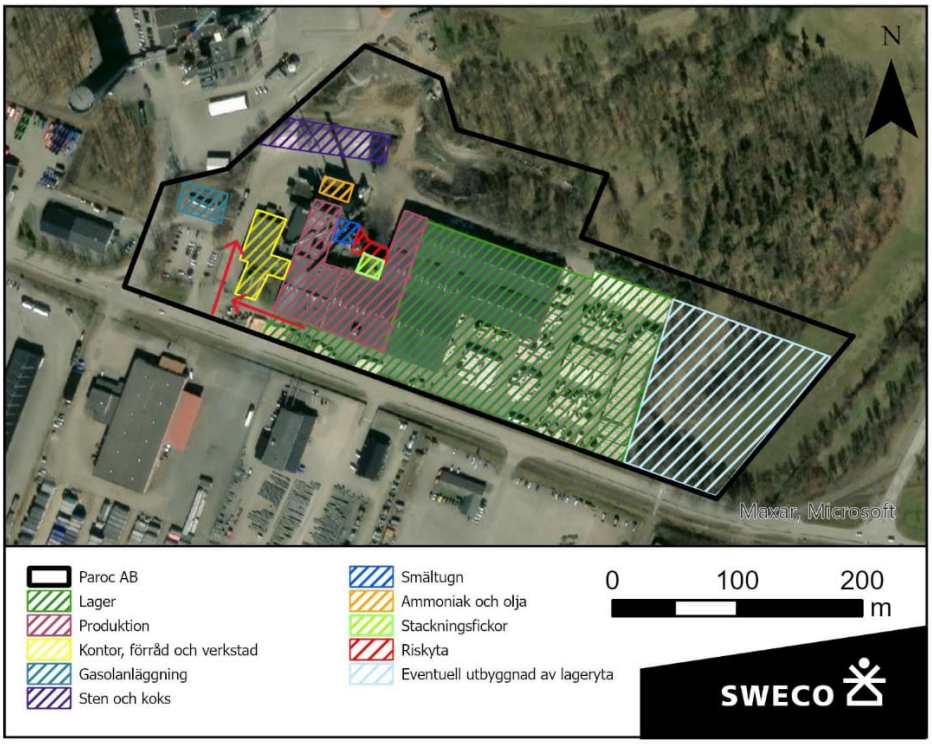
För information om hur Länsstyrelsen Skåne behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/skane/om-oss/om-webbplatsen/sa-hanterar-vi-dina-personuppgifter.html.

Bilagor

1. Situationsplan
2. Beslut om kungörelsedelgivning och hur man överklagar

Exp. till:

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se
Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se
Hässleholms kommun, kommunen@hassleholm.se
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Hässleholms kommun, miljonamnden@hassleholm.se
Räddningstjänsten i Hässleholm, kommunen@hassleholm.se
Hässleholm Miljö AB, hassleholmmiljo@hassleholm.se
Trafikverket, trafikverket@trafikverket.se
Länsstyrelsen Skåne


N
Maxar, Microsoft
Paroc AB
Lager
Produktion
Kontor, förråd och verkstad
Gasolanläggning
Sten och koks
Smältugn
Ammoniak och olja
Stackningsfickor
Riskyta
Eventuell utbyggnad av lageryta
0
100
200
m
SWECO

Beslut om kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Skåne förordnar med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom tio dagar härefter införas i **Post- och Inrikes Tidningar** och i tidningarna **Kristianstadsbladet och Norra Skåne**

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen Skåne, Södergatan 5, Malmö

Ett exemplar av kungörelsen ska översändas till **Hässleholms kommun**, till Naturvårdsverket och till Havs- och vattenmyndigheten.

Delgivning anses ha skett när två veckor har förflutit från beslutet om kungörelsedelgivning, om kungörande och övriga föreskrivna åtgärder har skett i rätt tid.

Hur man överklagar hos Mark- och miljödomstolen

Om ni vill överklaga beslutet ska ni skriva till Växjö Tingsrätt, Mark- och miljödomstolen. Överklagandet ska dock skickas till skane@lansstyrelsen.se eller till Länsstyrelsen Skåne, 205 15 Malmö.

Av överklagandet ska framgå vilket beslut ni överklagar (ange diarienummer) och hur ni vill att beslutet ska ändras. Ni bör också tala om varför ni anser att beslutet ska ändras. Uppge namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress. Om ni har handlingar eller annat som ni anser stöder er uppfattning bör ni skicka med detta.

Länsstyrelsen måste ha fått ert överklagande senast den 19 mars 2026. Överklagande av part som företräder det allmänna ska ha kommit in senast den 5 mars 2026. Annars kan överklagandet inte tas upp till prövning.

Behöver ni veta mer om hur ni ska göra kan ni kontakta Länsstyrelsen, tfn 010-224 10 00 (växel).